

PATVIRTINTA
AB „Klaipėdos energija“
generalinio direktoriaus
2022 m. vasario
d.
įsakymu Nr.

**AKCINĖS BENDROVĖS „KLAIPĖDOS ENERGIJA“
MAŽOS VERTĖS PIRKIMŲ TVARKOS APRAŠAS
TURINYS**

I.	BENDROSIOS NUOSTATOS	2
II.	MAŽOS VERTĖS PIRKIMŲ PLANAVIMAS IR PASIRENGIMAS PIRKIMUI.....	4
III.	MAŽOS VERTĖS PIRKIMUS ATLIEKANTYS SUBJEKTAI	4
IV.	PIRKIMO PRADŽIA IR PABAIGA	6
V.	PIRKIMO VERTĖS SKAIČIAVIMAS	6
VI.	PIRKIMŲ PASKELBIMAS.....	7
VII.	PIRKIMO DOKUMENTŲ RENGIMAS, PAAIŠKINIMAI, TEIKIMAS	8
VIII.	PASIŪLYMŲ RENGIMO REIKALAVIMAI.....	11
IX.	TECHNINĖ SPECIFIKACIJA.....	12
X.	TIEKĖJŲ PAŠALINIMO PAGRINDŲ, KVALIFIKACIJOS, KOKYBĖS VADYBOS SISTEMOS IR APLINKOS APSAUGOS VADYBOS SISTEMOS STANDARTŲ ATITIKTIES REIKALAVIMAI	13
XI.	INTERESŲ KONFLIKTAI.....	14
XII.	GALIMYBĖ NEPAŠALINTI TIEKĖJO IŠ PIRKIMO PROCEDŪRŲ	14
XIII.	PASIŪLYMŲ GALIOJIMO TERMINAI, JŲ KEITIMAS IR ATŠAUKIMAS	15
XIV.	PASIŪLYMO GALIOJIMO IR SUTARTIES ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS	15
XV.	PASIŪLYMŲ NAGRINĖJIMAS IR VERTINIMAS	16
XVI.	PIRKIMO SUTARTIS.....	20
XVII.	PRELIMINARIOJI SUTARTIS.....	21
XVIII.	PIRKIMO SUTARTIES AR PRELIMINARIOS SUTARTIES PAKEITIMAS	23
XIX.	PIRKIMO SUTARTIES AR PRELIMINARIOS SUTARTIES NUTRAUKIMAS	24
XX.	KITŲ ŪKIO SUBJEKTŲ PAJĖGUMŲ PASITELKIMAS. SUBRANGA, SUBTIEKIMAS, SUBTEIKIMAS.....	25
XXI.	PIRKIMŲ BŪDAI IR JŲ PASIRINKIMO SĄLYGOS.....	26
XXII.	SKELBIAMA APKLAUSA.....	28
XXIII.	NESKELBIAMA APKLAUSA	30

XXIV. MAŽOS VERTĖS PIRKIMŲ DOKUMENTAVIMAS IR ATASKAITŲ PATEIKIMAS	32
XXV. INFORMACIJOS APIE PIRKIMUS TEIKIMAS	33
XXVI. GINČŲ NAGRINĖJIMAS.....	34
XXVII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	36

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Akcinės bendrovės „Klaipėdos energija“ (toliau – Perkantysis subjektas) mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) yra parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymu (toliau – Įstatymas) ir kitais pirkimus reglamentuojančiais teisės aktais. Aprašas tvirtinamas ir keičiamas Perkančiojo subjekto vadovo įsakymu.

2. Aprašas nustato mažos vertės pirkimų planavimo ir organizavimo tvarką, mažos vertės pirkimus atliekančius subjektus, mažos vertės pirkimų būdus, jų atlikimo ir ginčų nagrinėjimo procedūras, pirkimo dokumentų rengimo ir teikimo tiekėjams reikalavimus, pirkimų subjektų teises, pareigas ir atsakomybę. Perkantysis subjektas turi teisę nuspręsti taikyti ir tas pirkimo procedūras bei pirkimo būdus, kurie, nors Apraše ir nėra reglamentuojami, tačiau yra įtvirtinti Įstatyme ir nėra privalomi mažos vertės pirkimų atveju. Tokia Perkančiojo subjekto teisė negali būti aiškinama kaip pareiga atlikti minėtus veiksmus ar taikyti neprivalomas procedūras. Pasinaudojimas nurodyta Perkančiojo subjekto diskrecija yra pripažįstamas Įstatymo ir negali būti laikomas viešųjų pirkimų principų ir / ar tikslų pažeidimu.

3. Atlikdamas mažos vertės pirkimus, Perkantysis subjektas vadovaujasi Aprašu, Įstatymu, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu (toliau – CK), kitais Lietuvos Respublikos įstatymais ir įstatymų įgyvendinamaisiais teisės aktais.

4. Atlikdamas mažos vertės pirkimus, Perkantysis subjektas privalo vadovautis Įstatymo 37 straipsnio 2 dalies nuostatomis. Aprašas parengtas ir jame atitinkamos procedūros reglamentuojamos, atsižvelgus į nurodytas mažos vertės pirkimams privalomai taikomas Įstatymo normas bei jų taikymo išimtis.

5. Mažos vertės pirkimai atliekami laikantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, skaidrumo, abipusio pripažinimo ir proporcingumo principų, konfidencialumo ir nešališkumo reikalavimų.

6. Perkantysis subjektas siekia, kad:

6.1. Prekėms, paslaugoms ar darbams įsigyti skirtos lėšos būtų naudojamos racionaliai;

6.2. Vykdamas pirkimo sutartis, būtų laikomasi aplinkos apsaugos, socialinės ir darbo teisės įpareigojimų, nustatytų Europos Sąjungos, nacionalinėje teisėje, kolektyvinėse sutartyse ir Įstatymo 7 priede nurodytose tarptautinėse konvencijose.

6.3. Perkantysis subjektas, atlikdamas pirkimus ir įgyvendindamas Pasaulio prekybos organizacijos Sutartį dėl viešųjų pirkimų, pirkimų metu taiko vienodas sąlygas tiek Europos Sąjungos valstybių narių (toliau - valstybės narės), tiek trečiųjų šalių tiekėjams, darbams, prekėms ir paslaugoms.

7. Situacijose, kurių šis Aprašas nereglamentuoja, sprendimai priimami ir veiksmai atliekami taip, kad nebūtų pažeisti Aprašo 5 punkte nurodyti principai bei būtų užtikrintas Aprašo 6 punkte nurodytų tikslų įgyvendinimas.

8. Perkančiojo subjekto atliekamuose mažos vertės pirkimuose turi teisę dalyvauti fiziniai asmenys, privatūs juridiniai asmenys, viešieji juridiniai asmenys ar tokių asmenų grupė, kitos organizacijos ir jų padaliniai, galintys pasiūlyti ar siūlantys prekes, paslaugas ar darbus. Pasiūlymui pateikti ūkio subjektų grupė neprivalo įsteigti juridinio asmens. Perkantysis subjektas gali reikalauti, kad, ūkio subjektų jungtinės grupės pasiūlymą pripažinus geriausiu ir Perkančiajam subjektui pasiūlius sudaryti pirkimo – pardavimo sutartį, ši ūkio subjektų grupė įgytų tam tikrą teisinę formą, jeigu tai yra būtina, siekiant tinkamai įvykdyti pirkimo sutartį. Jeigu reikalaujama, kad tiekėjų grupė įsteigtų juridinį asmenį, Perkantysis subjektas pirkimo dokumentuose gali nurodyti pareigą tiekėjų grupės nariams laiduoti už jų įsteigto juridinio asmens prievoles, susijusias su pirkimo sutarties sąlygų įvykdymu.

9. Pagrindinės Apraše vartojamos sąvokos:

9.1. **elektroninės priemonės** – elektroninė įranga, naudojama duomenims, perduodamiems ir gaunamiems laidinėmis, radijo, optinėmis ar kitomis elektromagnetinėmis priemonėmis, apdoroti (įskaitant skaitmeninį glaudinimą) ir saugoti.

9.2. **Pirkimo komisija** – Perkančiojo subjekto ar jos įgaliotosios organizacijos vadovo įsakymu (potvarkiu), vadovaujantis Perkančiųjų subjektų pirkimo įstatymo 31 straipsniu, sudaryta komisija, kuri Aprašo nustatyta tvarka organizuoja ir atlieka mažos vertės pirkimus.

9.3. **mažos vertės pirkimas** – supaprastintas pirkimas, kai yra bent viena iš šių sąlygų:

9.3.1. prekių ar paslaugų pirkimo vertė yra mažesnė kaip 58 000 Eur (penkiasdešimt aštuoni tūkstančiai eurų) (be pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM)), o darbų vertė mažesnė kaip 145 000 eurų (šimtas keturiasdešimt penki tūkstančiai eurų) (be PVM);

9.3.2. neatsižvelgdamas į tai, kad numatoma pirkimo vertė yra lygi mažos vertės pirkimo vertės ribai arba ją viršija, Perkantysis subjektas turi teisę atlikti mažos vertės pirkimą toms atskiroms pirkimo dalims, kurių bendra vertė yra mažesnė kaip 58 000 Eur (penkiasdešimt aštuoni tūkstančiai eurų) (be PVM) to paties tipo prekių ar paslaugų sutarčių vertės, o perkant darbus – mažesnė kaip 145 000 Eur (šimtas keturiasdešimt penki tūkstančiai eurų) (be PVM).

9.4. **neskelbiama apklausa** – pirkimo būdas, kai Perkantysis subjektas kreipiasi į tiekėjus, kviesdamas pateikti pasiūlymus;

9.5. **numatoma pirkimo vertė** (toliau – ir pirkimo vertė) – pirkimo pradžioje, vadovaujantis Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 27 įsakymu Nr. 1S-94 patvirtintos Numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodikos (aktualios redakcijos) bei šio Aprašo V skyriuje įtvirtintomis nuostatomis, apskaičiuojama vertė, pagal kurią Perkantysis subjektas nustato, kokios vertės pirkimą gali atlikti, norėdamas sudaryti viešojo pirkimo sutartį ar preliminariąją viešojo pirkimo sutartį;

9.6. **pirkimo iniciatorius** – Perkančiojo subjekto padalinys ar darbuotojas, kuris nurodė poreikį įsigyti reikalingas prekes, paslaugas arba darbus;

9.7. **pirkimo organizatorius** – Perkančiojo subjekto vadovo įsakymu paskirtas Perkančiojo subjekto darbuotojas, kuris Aprašo nustatyta tvarka organizuoja ir atlieka mažos vertės pirkimus, nurodytus Aprašo 13.2 punkte;

9.8. **skelbiama apklausa** – pirkimo būdas, kai Perkantysis subjektas apie atliekamą pirkimą paskelbia centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos (toliau - CVP IS) priemonėmis (vadovaudamasis Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka);

9.9. **tiekėjų apklausos pažyma** – dokumentas, kurį pirkimo organizatorius, atlikęs mažos vertės pirkimą, pildo Doclogix Viešųjų pirkimų modulyje Aprašo nustatytais atvejais;

10. Kitos šiame Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Įstatyme ir Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme.

II. MAŽOS VERTĖS PIRKIMŲ PLANAVIMAS IR PASIRENGIMAS PIRKIMUI

11. Numatomų pirkimų planavimo ir bei jų organizavimo tvarką, pirkimus planuojančių ir juos inicijuojančių darbuotojų teises, pareigas ir atsakomybę, kitus su pirkimais susijusius klausimus Perkantysis subjektas nustato vidaus dokumentuose.

12. Perkantysis subjektas, siekdamas pasirengti pirkimui ir pranešti tiekėjams apie savo pirkimų planus ir reikalavimus, gali:

12.1. Prašyti suteikti ir gauti nepriklausomų ekspertų, institucijų arba rinkos dalyvių konsultacijas, kaip tai numatyta Įstatymo 39 str. Šiomis konsultacijomis remiamasi pirkimo metu, jeigu dėl tokių konsultacijų nėra iškreipiama konkurencija ir pažeidžiami nediskriminavimo ir skaidrumo principai;

12.2. Iš anksto CVP IS paskelbti pirkimų techninių specifikacijų projektus, kaip tai numatyta Įstatymo 39 str. Techninių specifikacijų projektai, dėl šių projektų gautos pastabos ir pasiūlymai vertinami Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka.

III. MAŽOS VERTĖS PIRKIMUS ATLIEKANTYS SUBJEKTAI

13. Mažos vertės pirkimus vykdo:

13.1. komisija, jeigu prekių ar paslaugų pirkimo sutarties vertė viršija 30 000 Eur (trisdešimt tūkstančių eurų) (be PVM), o darbų pirkimo sutarties vertė viršija 60 000 Eur (šešiasdešimt tūkstančių eurų) (be PVM);

13.2. pirkimo organizatorius, jeigu prekių ar paslaugų pirkimo sutarties vertė neviršija 30 000 Eur (trisdešimt tūkstančių eurų) (be PVM), o darbų pirkimo sutarties vertė neviršija 60 000 Eur (šešiasdešimt tūkstančių eurų) (be PVM).

14. Perkančiojo subjekto vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę priimti sprendimą pavesti mažos vertės pirkimą atlikti pirkimo organizatoriui ar komisijai, neatsižvelgiant į Aprašo 13 punkto nuostatas.

15. Tuo pačiu metu atliekamiems keliems pirkimams gali būti sudaromos kelios komisijos ar paskiriami keli pirkimo organizatoriai.

16. Komisija sudaroma vadovaujantis Įstatymo 31 straipsniu, Perkančiojo subjekto vadovo įsakymu, iš ne mažiau kaip 3 (trijų) fizinių asmenų – komisijos pirmininko ir bent 2 (dviejų) komisijos narių. Komisijos pirmininku skiriamas Perkančiojo subjekto vadovas arba jo įgaliotas Perkančiojo subjekto ar bendru pavaldumu susijusio kito subjekto darbuotojas. Kitais komisijos nariais gali būti ir ne Perkančiojo subjekto darbuotojai. Skiriant komisijos pirmininką ir narius, atsižvelgiama į jų ekonomines, technines, teises žinias ir Įstatymo bei kitų pirkimus reglamentuojančių teisės aktų išmanymą. Komisijos pirmininku, nariais, pirkimų organizatoriais, atliekančiais pirkimus Perkančiajame subjekte, gali būti skiriami tik nepriekaištingos reputacijos asmenys, kurie yra pasirašę nešališkumo deklaraciją bei konfidencialumo pasižadėjimą.

17. Nepriekaištingos reputacijos asmuo – asmuo:

17.1. kuris atitinka Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme (toliau – Valstybės tarnybos įstatymas) nustatytus nepriekaištingos reputacijos kriterijus, keliamus asmeniui, einančiam valstybės tarnautojo pareigas;

17.2. kuriam nėra paskirta administracinė nuobauda (išskyrus įspėjimą) už Įstatymo, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo, Viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo, taip pat šių įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų pažeidimą arba sprendimas dėl

tokios administracinės nuobaudos paskyrimo įsiteisėjo ar asmuo įvykdė administracinį nurodymą anksčiau kaip prieš vienus metus;

17.3. kuris nėra pripažintas pažeidęs Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymą arba dėl kurio sprendimas pripažinti pažeidusiu šį įstatymą priimtas anksčiau kaip prieš vienus metus.

18. Tiek komisija, tiek pirkimo organizatorius sprendimus priima savarankiškai.

19. Perkantysis subjektas pirkimo procedūroms atlikti sudaręs komisiją, privalo komisijai nustatyti užduotis ir suteikti visus įgaliojimus, reikalingus toms užduotims atlikti. Komisija dirba pagal Perkančiojo subjekto vadovo patvirtintą Komisijos darbo reglamentą, yra atskaitinga Perkančiajam subjektui ir atlieka tik rašytines jo užduotis ir įpareigojimus.

20. Komisijos posėdžiai ir priimami sprendimai yra teisėti, kai posėdyje dalyvauja daugiau kaip pusė visų komisijos narių, o jeigu komisija sudaroma iš 3 (trijų) asmenų, - kai posėdyje dalyvauja visi komisijos nariai. Komisija sprendimus posėdyje priima paprasta balsų dauguma atviru vardiniu balsavimu. Jeigu balsai pasiskirsto po lygiai, lemia komisijos pirmininko balsas.

21. Perkantysis subjektas gali atlikti mažos vertės pirkimus per centrinę perkančiąją organizaciją arba iš jos (jeigu centrinė perkančioji organizacija sudariusi atitinkamų prekių, paslaugų ar darbų preliminarį sutartį).

22. Perkantysis subjektas privalo įsigyti prekių, paslaugų ir darbų per centrinę perkančiąją organizaciją, jeigu Lietuvos Respublikoje veikiančios centrinės perkančiosios organizacijos siūlomos prekės ar paslaugos, per sukurtą dinaminę pirkimų sistemą ar pagal sudarytą preliminarį sutartį galimos įsigyti prekės, paslaugos ar darbai atitinka Perkančiojo subjekto poreikius ir Perkantysis subjektas negali prekių, paslaugų ar darbų įsigyti efektyvesniu būdu racionaliai naudodamas tam skirtas lėšas. Perkantysis subjektas privalo motyvuoti savo sprendimą neatlikti pirkimo naudojantis centrinės perkančiosios organizacijos paslaugomis ir saugoti tai patvirtinantį dokumentą kartu su kitais pirkimo dokumentais.

23. Perkantysis subjektas gali nepirkti per centrinę perkančiąją organizaciją, jeigu numatoma pirkimą vykdyti neskelbiamos apklausos būdu, kai numatoma pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip 10 000 Eur (dešimt tūkstančių eurų) be pridėtinės vertės mokesčio, o nuo 2023-01-01, kai numatoma pirkimo sutarties vertė yra mažesnė kaip 15 000 Eur (penkiolika tūkstančių eurų) be pridėtinės vertės mokesčio.

24. Tuo atveju, kai Perkantysis subjektas neprivalo prekių, paslaugų ar darbų įsigyti per centrinę perkančiąją organizaciją, kaip tai numatyta Aprašo 22 p., sprendimą pirkti per centrinę perkančiąją organizaciją arba iš jos gali priimti komisija arba pirkimo organizatorius.

25. Laikoma, kad Perkantysis subjektas, pirkdamas prekių, paslaugų ar darbų iš centrinės perkančiosios organizacijos arba per ją, laikėsi Įstatymo reikalavimų, jeigu jų laikėsi centrinė perkančioji organizacija.

26. Perkantysis subjektas gali:

26.1. pirkimo procedūroms atlikti įgalioti kitą perkančiąją organizaciją ar perkantįjį subjektą (toliau – įgaliotoji organizacija). Tokiu atveju, įgaliotajai organizacijai nustatomos užduotys ir suteikiami visi įgaliojimai toms užduotims vykdyti. Įgaliojimas įforminamas CK nustatyta tvarka. Už Perkančiojo subjekto įgaliotajai organizacijai nustatytas užduotis atsako Perkantysis subjektas, o už šių užduočių įvykdymą – įgaliotoji organizacija. Už pirkimo sutarties sudarymą ir jos sąlygų vykdymą atsakingas Perkantysis subjektas.

26.2. atlikti bendrus pirkimus kartu su kitomis Lietuvos Respublikos ir kitų valstybės narių perkančiosiomis organizacijomis, kaip tai nustatyta Įstatymo 92 ir 93 straipsniuose.

- 26.3. naudotis pagalbinės viešųjų pirkimų veiklos paslaugų teikėjų paslaugomis, kaip jos apibrėžtos Įstatymo 2 straipsnio 10 ir 11 dalyse.

IV. PIRKIMO PRADŽIA IR PABAIGA

27. Pirkimo procedūros prasideda, kai:

27.1. Viešųjų pirkimų tarnyba CVP IS paskelbia Perkančiojo subjekto pateiktą skelbimą apie skelbiamą apklausą, kuriuo kviečiama dalyvauti pirkime.

27.2. tiekėjams pateikiamas /išsiunčiamas kvietimas dalyvauti neskelbiamoje apklausoje.

28. Pirkimas (ar atskiros dalies pirkimas) pasibaigia, kai:

28.1. sudaroma pirkimo sutartis (preliminarioji sutartis) ir pateikiamas sutarties įvykdymo užtikrinimas, jeigu jo buvo reikalaujama;

28.2. atmetami visi pasiūlymai;

28.3. nutraukiamos pirkimo procedūros ar nesudaroma pirkimo sutartis ar preliminari sutartis;

28.4. per nustatytą terminą nepateikiamas nė vienas pasiūlymas;

28.5. baigiasi pasiūlymų galiojimo laikas ir pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis nesudaroma dėl priežasčių, kurios priklauso nuo tiekėjų;

28.6. visi tiekėjai atsiima pasiūlymus ar atsisako sudaryti pirkimo sutartį.

29. Perkantysis subjektas bet kuriuo metu iki pirkimo sutarties sudarymo turi teisę nutraukti mažos vertės pirkimo procedūras, jeigu atsirado aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti (perkamas objektas tapo nereikalingas, nėra lėšų už jį sumokėti ar pan.), ir privalo nutraukti pirkimo procedūras, jeigu buvo pažeisti lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo, skaidrumo principai ir atitinkamos padėties negalima ištaisyti. Sprendimą dėl mažos vertės pirkimo nutraukimo gali priimti komisija arba pirkimo organizatorius.

30. Perkančiojo subjekto sprendimas nesudaryti pirkimo sutarties ar preliminarios sutarties su pirkimo dalyviu, kuris Perkančiojo subjekto buvo pripažintas laimėtoju, yra priimamas Aprašo 29 punkte nustatyta tvarka ir negali būti laikomas Perkančiojo subjekto diskrecijos pažeidimu.

31. Perkantysis subjektas neprisiima rizikos dėl pirkimų dalyvių patirtų išlaidų, susijusių su dalyvavimu mažos vertės pirkimuose. Pirkimų dalyviai negali reikalauti žalos atlyginimo dėl Perkančiojo subjekto sprendimo nutraukti pirkimo procedūras ar sprendimo nesudaryti pirkimo sutarties ar preliminarios sutarties.

V. PIRKIMO VERTĖS SKAIČIAVIMAS

32. Pirkimo vertė skaičiuojama, įskaitant ir dėl mažos vertės pirkimų, vadovaujantis Įstatymu ir Numatomos viešojo pirkimo ir pirkimo vertės skaičiavimo metodika, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu (aktualia redakcija).

33. Pirkimo vertė skaičiuojama imant visas mokėtinas sumas (nepriklausomai nuo finansavimo šaltinių) be pridėtinės vertės mokesčio, į ją įtraukiant visas pirkimo sutarčių pasirinkimo ir atnaujinimo galimybes, kurios turi būti aiškiai numatytos pirkimo dokumentuose. Pirkimo vertė skaičiuojama tokia, kokia ji yra pirkimo procedūrų pradžioje.

34. Perkantysis subjektas neturi teisės skaidyti pirkimo, jeigu taip galėtų būti išvengta Įstatyme pirkimui nustatytos tvarkos taikymo.

35. Pasirenkant pirkimo vertės skaičiavimo būdą, negali būti siekiama išvengti Įstatyme pirkimui nustatytos tvarkos taikymo.

36. Perkantysis subjektas, skaičiuodamas prekių ar paslaugų pirkimo vertę, nustato, ar numatoma sudaryti pirkimo sutartis yra reguliaraus ar nereguliaraus pobūdžio, taip pat, ar per tam tikrą laikotarpį bus numatoma jos atnaujinimo galimybė.

37. Jeigu prekių ar paslaugų pirkimo sutartys yra reguliaraus pobūdžio arba jas numatyta per tam tikrą laikotarpį atnaujinti, pirkimo vertė skaičiuojama vienu iš šių būdų:

37.1. sumuojama bendra faktinė to paties tipo pirkimo sutarčių, sudarytų per pastaruosius 12 (dvylika) mėnesių arba finansinius metus, vertė, pakoreguota (jeigu įmanoma), atsižvelgiant į perkamo kiekio arba vertės pokyčius per 12 (dvylika) mėnesių nuo pradinės pirkimo sutarties sudarymo;

37.2. sumuojama bendra numatomų to paties tipo pirkimo sutarčių, kurios bus sudaromos per 12 (dvylika) mėnesių nuo pirmojo prekių pristatymo ar paslaugų suteikimo arba per visus finansinius metus, jeigu jie ilgesni kaip 12 (dvylika) mėnesių, vertė.

38. Jeigu Perkantysis subjektas sudaro nereguliaraus pobūdžio pirkimo sutartį, kurios per finansinius metus nenumatoma atnaujinti, pirkimo vertė laikoma numatomos sudaryti pirkimo sutarties vertė.

39. Jeigu sudaromos dvi to paties tipo sutartys, tačiau viena iš jų yra reguliaraus pobūdžio, o kita nereguliaraus – jų pirkimo vertė skaičiuojama atskirai.

40. Apskaičiuojant pirkimo vertę darbų pirkimo atveju, įskaitomos ir numatomo darbų atlikimo bei projektavimo (tuo atveju, kai kartu perkamos ir tų darbų projektavimo paslaugos) ir darbams atlikti reikalingų kitų paslaugų ar prekių, kurias rangovui pateikia Perkantysis subjektas, numatomos vertės.

41. Jeigu darbai ar to paties tipo prekės ir paslaugos gali būti perkami sudarant atskiras pirkimo sutartis ar preliminariąsias sutartis atskiroms pirkimo dalims, apskaičiuojant pirkimo vertę atsižvelgiama į visas tokias pirkimo dalis. Kai, atliekant pirkimą, ketinama sudaryti pirkimo sutartį ar preliminariąją sutartį kiekvienai pirkimo daliai, vadovaujamosi tomis Įstatymo nuostatomis, kurios taikytinos atsižvelgiant į bendrą visų pirkimo dalių vertę.

42. Neatsižvelgdamas į tai, kad pirkimo vertė yra lygi mažos vertės pirkimo vertės ribai arba ją viršija, Perkantysis subjektas turi teisę atlikti mažos vertės pirkimą toms atskiroms pirkimo dalims, kurių bendra vertė yra mažesnė kaip 58 000 eurų (penkiasdešimt aštuoni tūkstančiai eurų) (be PVM) to paties tipo prekių ar paslaugų sutarčių vertės, o perkant darbus – mažesnė kaip 145 000 eurų (šimtas keturiasdešimt penki tūkstančiai) (be PVM). Jeigu pirkimo vertė yra lygi tarptautinio pirkimo vertės ribai arba ją viršija ir Perkantysis subjektas pasinaudoja nustatyta teise vykdyti mažos vertės pirkimą, turi būti užtikrinamas Įstatymo 13 straipsnio 10 dalyje numatytas reguliavimas.

VI. PIRKIMŲ PASKELBIMAS

43. Perkantysis subjektas skelbimą apie skelbiamą apklausą skelbia CVP IS. Visus skelbimus, įskaitant, bet neapsiribojant, informacinius pranešimus, klaidų ištaisymo skelbimus, Perkantysis subjektas pateikia Viešųjų pirkimų tarnybai pagal jos nustatytus skelbiamos informacijos privalomuosius reikalavimus, standartines formas bei skelbimų teikimo tvarką. Skelbimo ar informacinio pranešimo paskelbimo diena yra jų paskelbimo CVP IS data.

44. Skelbimai, informaciniai pranešimai gali būti papildomai skelbiami Perkančiojo subjekto tinklalapyje, kitur internete, leidiniuose ar kitomis priemonėmis. Perkantysis subjektas užtikrina, kad šie skelbimai, informaciniai pranešimai būtų paskelbti ne anksčiau negu CVP IS ir

kad to paties skelbimo turinys visur būtų tapatus. Už skelbimo, informacinio pranešimo turinį atsakingas Perkantysis subjektas.

45. Perkantysis subjektas skelbia apie kiekvieną mažos vertės pirkimą, išskyrus Aprašo 153 punkte nustatytus atvejus, kai vykdoma neskelbiama apklausa.

46. Perkantysis subjektas laimėjusio dalyvio pasiūlymą, sudarytą pirkimo sutartį, preliminarią sutartį ir šių sutarčių pakeitimus, išskyrus informaciją, kurios atskleidimas prieštarautų informacijos ir duomenų apsaugą reguliuojantiems teisės aktams arba visuomenės interesams, pažeistų teisėtus konkretaus tiekėjo komercinius interesus arba turėtų neigiamą poveikį tiekėjų konkurencijai, ne vėliau kaip per 15 (penkiolika) dienų nuo pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties sudarymo ar jų pakeitimo, bet ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo pagal jas pradžios Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka turi paskelbti CVP IS. Šis reikalavimas netaikomas Įstatymo 94 straipsnio 9 dalyje nurodytais atvejais.

VII. PIRKIMO DOKUMENTŲ RENGIMAS, PAAIŠKINIMAI, TEIKIMAS

47. Pirkimo dokumentus rengia komisija, jeigu, remiantis šiame Apraše nustatyta tvarka, pirkimą pavesta vykdyti komisijai, arba pirkimo organizatorius, jeigu pirkimą pavesta vykdyti pirkimo organizatoriui.

48. Pirkimo iniciatorius atsako už užsakomo atlikti pirkimo tikslingumą, Perkančiojo subjekto poreikius atitinkantį pirkimo objekto apibūdinimą, techninės specifikacijos (perkamų prekių, paslaugų ar darbų savybių apibūdinimas) atitiktį įstatymams ir teisės aktams, susijusiems su pirkimo objektu (visais įmanomais atvejais, techninės specifikacijos turi būti apibrėžtos taip, kad užtikrintų konkurenciją ir nediskriminuotų tiekėjų), su pirkimo specifika susijusių tiekėjo kvalifikacijos kriterijų, reikalavimų nurodymą, taip pat už rinkos ištyrimą, pagrindinių pirkimo sutarties sąlygų nurodymą bei, numatant vykdyti neskelbiamą apklausą, siūlomų apklausti tiekėjų sąrašą.

49. Pirkimo dokumentus rengiantys ir pirkimo procedūras atliekantys subjektai (komisija arba pirkimo organizatorius) turi teisę gauti iš Perkančiojo subjekto darbuotojų visą informaciją, reikalingą pirkimo dokumentams parengti ir mažos vertės pirkimo procedūroms atlikti.

50. Pirkimo dokumentai gali būti nerengiami, kai vykdoma neskelbiama apklausa. Tuo atveju, jeigu, vykdant neskelbiamą apklausą, nusprendžiama rengti pirkimo dokumentus, jų reikalavimai nustatomi Perkančiojo subjekto nuožiūra, laikantis Aprašo 5 punkte nurodytų principų.

51. Pirkimo dokumentai rengiami lietuvių kalba. Papildomai pirkimo dokumentai gali būti rengiami ir kitomis kalbomis.

52. Pirkimo dokumentai turi būti tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių, kad tiekėjai galėtų pateikti pasiūlymus, o Perkantysis subjektas nupirkti tai, ko reikia.

53. Pirkimo dokumentuose nustatyti reikalavimai negali dirbtinai riboti tiekėjų galimybių dalyvauti mažos vertės pirkime ar sudaryti sąlygas dalyvauti tik konkreitiems tiekėjams.

54. Perkantysis subjektas pirkimo dokumentuose gali nustatyti sąlygas, sudarančias galimybę pirkimuose dalyvauti tik tokį statusą turintiems tiekėjams:

54.1. socialinei įmonei;

54.2. neįgaliųjų socialinei įmonei;

54.3. tiekėjui, kuriame nuteistųjų, atliekančių arešto, terminuoto laisvės atėmimo ir laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės, dirba daugiau kaip 50 (penkiasdešimt) procentų to tiekėjo metinio vidutinio sąrašuose esančių darbuotojų skaičiaus;

54.4. tiekėjui, kurio dalyviai yra sveikatos priežiūros įstaigos, kuriose darbo terapijos pagrindais dirba ne mažiau kaip 50 (penkiasdešimt) procentų pacientų to tiekėjo metinio vidutinio sąrašuose esančių darbuotojų skaičiaus;

54.5. tiekėjui, kurio darbuotojai dalyvauja aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse, nustatytose Lietuvos Respublikos užimtumo įstatyme ar panašaus pobūdžio kitos valstybės teisės akte, jeigu ne mažiau kaip 50 (penkiasdešimt) procentų to tiekėjo metinio vidutinio sąrašuose esančių darbuotojų skaičiaus yra darbo rinkoje papildomai remiami asmenys.

55. Pirkimo dokumentuose turi būti nurodama:

55.1. nuoroda į Perkančiojo subjekto mažos vertės pirkimų tvarkos Aprašą, kuriuo vadovaujantis atliekamas mažos vertės pirkimas (Aprašo pavadinimas, patvirtinimo data);

55.2. prekių, paslaugų ar darbų pavadinimas, kiekis (apimtis), su prekėmis teiktinų paslaugų pobūdis, prekių tiekimo, paslaugų teikimo ar darbų atlikimo terminai;

55.3. techninė specifikacija, jei taikoma;

55.4. Perkančiojo subjekto siūlomos šalims pasirašyti pirkimo sutarties pagrindinės sąlygos ir (arba) pirkimo sutarties projektas, jeigu jis yra parengtas;

55.5. jeigu ketinama sudaryti preliminariąją sutartį, pirkimo dokumentuose turi būti preliminarosios sutarties pagrindinės sąlygos ir (arba) preliminarosios sutarties projektas, jeigu jis yra parengtas;

55.6. pasiūlymų rengimo reikalavimai;

55.7. jei taikoma – tiekėjų pašalinimo pagrindai, kvalifikacijos reikalavimai ir (arba) reikalaujami kokybės vadybos sistemos ir (arba) aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartai. Taip pat informacija, ar šiame pirkime naudojamas Europos bendrasis viešojo pirkimo dokumentas (toliau – EBVPD), ar tiekėjų bus prašoma pateikti pirkimo sąlygose nurodytos formos atitikties deklaraciją, ar reikalaujama iškart pateikti dokumentus, patvirtinančius tiekėjo atitiktį keliamiems reikalavimams;

55.8. informacija, kaip turi būti apskaičiuota ir išreikšta pasiūlymuose nurodoma kaina ar sąnaudos. Į kainą ar sąnaudas turi būti įskaityti visi mokesčiai;

55.9. pasiūlymų vertinimo kriterijai ir sąlygos.

55.10. pasiūlymų pateikimo termino pabaiga, vieta ir būdas.

56. Pirkimo dokumentuose, atsižvelgiant į pasirinktą mažos vertės pirkimo būdą, pirkimo objekto specifiką, be Aprašo 55 p. nurodytos informacijos, pagal poreikį gali būti nurodoma:

56.1. informacija, kad, jeigu tiekėjo kvalifikacija dėl teisės verstis atitinkama veikla nebuvo tikrinama arba tikrinama ne visa apimtimi, tiekėjas Perkančiajam subjektui įsipareigoja, kad pirkimo sutartį vykdys tik tokią teisę turintis asmenys;

56.2. tiekėjų kvalifikacijos vertinimo tvarka, kvalifikacinės atrankos kriterijai bei tvarka ir mažiausias pateikti pasiūlymus kviečiamų kandidatų skaičius, kai Perkantysis subjektas Įstatymo nustatytais atvejais apriboja pirkimo dalyvių skaičių;

56.3. informacija apie nustatytas galimybes nepašalinti iš pirkimo procedūros tiekėjo, neatitinkančio tam tikrų pirkimo dokumentų reikalavimų;

56.4. informacija, kad Perkantysis subjektas gali nuspręsti nesudaryti pirkimo sutarties su laimėjusiu tiekėju, jeigu paaiškėja, kad, vykdant pirkimo sutartį, nebus laikomasi aplinkos apsaugos, socialinės ir darbo teisės įpareigojimų, nustatytų Europos Sąjungos, nacionalinėje teisėje, kolektyvinėse sutartyse ir Įstatymo 7 priede nurodytose tarptautinėse konvencijose, įskaitant bet neapsiribojant, nustatytus, kad tiekėjo pasitelkiami ūkio subjektai, tiekėjo dalyvis, turintis daugumą balsų ar tiekėjo įmonių grupės dalyvis nesilaiko Aprašo 6.2 punkte nurodytų reikalavimų;

56.5. prekių, paslaugų ar darbų energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkos apsaugos reikalavimai ir (arba) kriterijai Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais atvejais ir tvarka;

56.6. teisinės formos reikalavimai, kai Perkantysis subjektas reikalauja, kad, tiekėjų grupės pateiktą pasiūlymą nustačius laimėjusiu ir pasiūlius sudaryti pirkimo sutartį, tiekėjų grupė įgytų tam tikrą teisinę formą. Jeigu reikalaujama, kad tiekėjų grupė įsteigtų juridinį asmenį, Perkantysis subjektas pirkimo dokumentuose gali nurodyti pareigą tiekėjų grupės nariams laiduoti už jų įsteigto juridinio asmens prievoles, susijusias su pirkimo sutarties sąlygų įvykdymu;

56.7. subtiekimu reikalavimai;

56.8. informacija, ar Perkantysis subjektas leidžia, neleidžia ar reikalauja pateikti alternatyvius pasiūlymus, šių pasiūlymų reikalavimai;

56.9. pasiūlymų galiojimo užtikrinimo, jeigu taikytina, reikalavimai;

56.10. būdai, kuriais tiekėjai gali prašyti pirkimo dokumentų paaiškinimų, sužinoti, ar Perkantysis subjektas ketina rengti dėl to susitikimą su tiekėjais, taip pat būdai, kuriais Perkantysis subjektas savo iniciatyva gali paaiškinti (patikslinti) pirkimo dokumentus;

56.11. data, iki kada turi galioti pasiūlymas, arba laikotarpis, kurį turi galioti pasiūlymas;

56.12. susipažinimo su pasiūlymais vieta, data, valanda ir minutė;

56.13. susipažinimo su pasiūlymais ir jų nagrinėjimo procedūros;

56.14. informacija, kad pasiūlymuose nurodytos kainos ar sąnaudos bus vertinamos eurais. Jeigu pasiūlymuose kainos nurodytos užsienio valiuta, jos bus perskaičiuojamos eurais pagal Europos Centrinio Banko skelbiamą orientacinį euro ir užsienio valiutų santykį, o tais atvejais, kai orientacinio euro ir užsienio valiutų santykio Europos Centrinis Bankas neskelbia, – pagal Lietuvos banko nustatomą ir skelbiamą orientacinį euro ir užsienio valiutų santykį paskutinę pasiūlymų pateikimo termino dieną;

56.15. Perkančiojo subjekto darbuotojų arba komisijos narių (vieno ar kelių), kurie įgalioti palaikyti tiesioginį ryšį su tiekėjais ir gauti iš jų (ne tarpininkų) pranešimus, susijusius su pirkimų procedūromis, vardai, pavardės, kontaktinė informacija;

56.16. informacija apie ginčų nagrinėjimo tvarką;

56.17. informacija apie tai, ar į komisijos posėdžius kviečiami dalyvauti stebėtojai, jų dalyvavimo sąlygos;

56.18. informacija apie tai, kad tiekėjas privalo nurodyti, ar jo pasiūlyme yra konfidencialios informacijos, ir kuri informacija yra konfidenciali.

57. Skelbime esanti informacija vėliau papildomai gali būti neteikiama (kituose pirkimo dokumentuose pateikiama nuoroda į atitinkamą informaciją skelbime).

58. Pirkimą vykdant skelbiamos apklausos būdu, Perkantysis subjektas pirkimo dokumentus, kuriuos įmanoma pateikti elektroninėmis priemonėmis, įskaitant technines specifikacijas, dokumentų paaiškinimus (patikslinimus), taip pat atsakymus į tiekėjų klausimus, skelbia CVP IS kartu su skelbimu apie pirkimą. Jeigu pirkimo dokumentų neįmanoma paskelbti CVP IS, pirkimo dokumentai tiekėjui pateikiami kitomis priemonėmis, t. y. tiekėjams pateikiami asmeniškai, siunčiami registruotu laišku, faksu, elektroniniu paštu.

59. Pirkimą vykdant neskelbiamos apklausos būdu (išskyrus atvejus, kai neskelbiama apklausa vykdoma žodžiu), Perkantysis subjektas pasirinktus tiekėjus kviečia pateikti pasiūlymus raštu CVP IS priemonėmis, elektroniniu paštu, paštu, faksu ar kitomis priemonėmis. Tokiu atveju, pirkimo dokumentai pateikiami kartu su kvietimu pateikti pasiūlymą.

60. Pirkimo dokumentai negali būti teikiami (skelbiami) anksčiau nei apie mažos vertės pirkimą paskelbta CVP IS, o neskelbiamos apklausos atveju – anksčiau nei pateikti kvietimai dalyvauti pirkimo procedūrose.

61. Pirkimo dokumentai tiekėjams teikiami nuo skelbimo apie pirkimą paskelbimo ar kvietimo išsiuntimo tiekėjams dienos iki pasiūlymo pateikimo termino, nustatyto pirkimo dokumentuose, pabaigos. Pirkimo dokumentai pateikiami to paprašiusiam tiekėjui nedelsiant, ne vėliau kaip per 1 (vieną) darbo dieną, gavus prašymą. Kai pirkimo dokumentai skelbiami CVP IS, papildomai jie gali būti neteikiami.

62. Tiekėjas gali paprašyti, kad Perkantysis subjektas paaiškintų pirkimo dokumentus. Perkantysis subjektas atsako į kiekvieną tiekėjo rašytinį prašymą paaiškinti pirkimo dokumentus, jeigu prašymas gautas ne vėliau kaip prieš 4 (keturias) darbo dienas iki pirkimo pasiūlymų pateikimo termino pabaigos. Perkantysis subjektas į gautą prašymą atsako ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo jo gavimo dienos. Tuo atveju, jei pirkimo dokumentuose nustatytas trumpesnis nei 4 (keturių) darbo dienų pasiūlymų pateikimo terminas, terminai, kada vėliausiai gali būti kreipiamasi dėl paaiškinimų, nustatomi pirkimo dokumentuose. Perkantysis subjektas, atsakydamas tiekėjui, kartu siunčia paaiškinimus ir visiems kitiems tiekėjams, kuriems jis pateikė pirkimo dokumentus, bet nenurodo, iš ko gavo prašymą pateikti paaiškinimą. Jeigu pirkimo dokumentai buvo skelbti CVP IS, ten pat paskelbiami pirkimo dokumentų paaiškinimai. Atsakymas siunčiamas taip, kad tiekėjas jį gautų ne vėliau kaip likus 1 (vienai) darbo dienai iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos.

63. Nesibaigus pasiūlymų pateikimo terminui, Perkantysis subjektas savo iniciatyva gali paaiškinti (patikslinti) pirkimo dokumentus. Jeigu tikslinami pirkimo dokumentų reikalavimai, susiję su tiekėjų kvalifikacija, prekių pristatymo, paslaugų suteikimo ar darbų atlikimo terminais, pirkimo objekto apibūdinimu, tikslinama skelbime paskelbta informacija. Paaiškinimai turi būti išsiųsti (paskelbti) likus ne mažiau kaip 1 (vienai) darbo dienai iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos.

64. Jeigu Perkantysis subjektas rengia susitikimą su tiekėju, jis surašo šio susitikimo protokolą. Protokole fiksuojami visi šio susitikimo metu pateikti klausimai dėl pirkimo dokumentų ir atsakymai į juos. Protokolo išrašas laikomas pirkimo dokumentų paaiškinimu ir pateikiamas tiekėjams Aprašo 62 punkte nustatyta tvarka.

65. Jeigu Perkantysis subjektas negali pateikti pirkimo dokumentų paaiškinimų (patikslinimų) Aprašo 62-63 punktuose nustatytais terminais, pasiūlymų pateikimo terminas nukeliamas protingumo kriterijų atitinkančiam terminui, per kurį tiekėjai, rengdami pirkimo pasiūlymus, galėtų atsižvelgti į šiuos paaiškinimus (patikslinimus) ir tinkamai parengti pasiūlymus.

66. Pranešimai apie kiekvieną pirkimo pasiūlymų pateikimo termino nukėlimą išsiunčiami visiems tiekėjams, kuriems buvo pateikti pirkimo dokumentai. Jeigu pirkimo dokumentai skelbiami CVP IS, ten pat paskelbiama apie termino nukėlimą. Ši informacija CVP IS išsiunčiama visiems tiekėjams, prisijungusiems prie pirkimo.

VIII. PASIŪLYMŲ RENGIMO REIKALAVIMAI

67. Pirkimo dokumentuose nustatant pasiūlymų rengimo ir pateikimo reikalavimus, nurodoma, kad:

67.1. Pasiūlymai perduodami elektroninėmis priemonėmis, laikantis Įstatymo 34 straipsnyje nustatytų reikalavimų ir vadovaujantis CVP IS sistemos reikalavimais.

67.2. Jeigu yra Įstatymo 34 straipsnio 5 dalyje nurodytos aplinkybės, tiekėjo ar jo įgalioto asmens pasirašyti pasiūlymai gali būti perduodami per pašto paslaugos teikėją ar kitą tinkamą vežėją arba derinant pašto paslaugos teikėjo ar kito tinkamo vežėjo paslaugas ir CVP IS priemones, ir laikantis šių reikalavimų:

67.2.1. ne elektroninėmis priemonėmis teikiami pasiūlymai turi būti įdėti į voką, kuris užkljuojamas, ant jo užrašomas pirkimo pavadinimas, tiekėjo pavadinimas ir adresas, nurodoma „neatplėšti iki ...“ (nurodoma susipažinimo su pasiūlymais termino pabaiga);

67.2.2. pirkimo dokumentuose gali būti nustatyta, kad pasiūlymo lapai turi būti sunumeruoti, susiūti siūlu, kuris neleistų nepažeidžiant susiuvimo vietos į pasiūlymą įdėti naujus, išplėšti esančius lapus ar juos pakeisti. Tokiu atveju, pasiūlymo paskutinio lapo antroje pusėje siūlas užkljuojamas popieriaus lapeliu, ant kurio pasirašo tiekėjas arba jo įgaliotas asmuo. Pasiūlymo paskutinio lapo antroje pusėje nurodomas pasirašančiojo asmens vardas, pavardė ir pareigos (jei yra), pasiūlymo lapų skaičius. Kartu su kitais pasiūlymo lapais įsiuvama ir sunumeruojama pasiūlymo galiojimo užtikrinimą (jeigu pirkimo dokumentuose reikalaujama pasiūlymo galiojimo užtikrinimo) patvirtinančio dokumento kopija. Pasiūlymo galiojimo užtikrinimą patvirtinantis dokumentas (jeigu pirkimo dokumentuose reikalaujama pasiūlymo galiojimo užtikrinimo) neįsiuvamas ir nenumeruojamas, o atskirai įdedamas į voką. Tuo atveju, kai pasiūlymas yra didelės apimties ir susideda iš kelių dalių, šis reikalavimas taikomas kiekvienai pasiūlymo daliai.

67.3. Pasiūlymai gali būti perduodami žodžiu, kai prekių ar paslaugų vienkartinio pirkimo/sutarties vertė neviršija 10 000 Eur be PVM, o darbų neviršija 20 000 Eur be PVM.

68. Pirkimo dokumentuose nustatant pasiūlymų rengimo ir pateikimo reikalavimus, turi būti nurodyta, kad tiekėjas gali pateikti tik vieną pasiūlymą (po vieną pasiūlymą kiekvienai pirkimo daliai), išskyrus atvejus, kai pirkimo dokumentuose leidžiama pateikti alternatyvius pasiūlymus. Jeigu pirkimas suskirstytas į atskiras dalis, Pirkimo dokumentuose turi būti nurodyta, ar tiekėjas gali teikti pasiūlymą tik vienai ar kelioms, ar visoms pirkimo dalims.

IX. TECHNINĖ SPECIFIKACIJA

69. Perkamų prekių, paslaugų ar darbų ypatybės apibūdinamos pirkimo dokumentuose pateikiamoje techninėje specifikacijoje. Techninėje specifikacijoje taip pat gali būti pateikiamos perkamų prekių, paslaugų ar darbų ypatybės, susijusios su konkrečia prekių gamybos, paslaugų teikimo ar darbų atlikimo procesu ar metodu arba konkrečia kito gyvavimo ciklo etapo procesu, net jeigu šie veiksniai nėra susiję su fizinėmis perkamų prekių, paslaugų ar darbų ypatybėmis. Šios ypatybės turi būti susijusios su pirkimo objektu ir proporcingos perkamų prekių, paslaugų ar darbų vertei ir tikslams. Techninėje specifikacijoje taip pat gali būti nurodyta, ar bus reikalaujama kartu perduoti ar suteikti intelektinės nuosavybės teises.

70. Atliekant mažos vertės pirkimus, techninė specifikacija rengiama pagal poreikį, atsižvelgiant į pirkimo objekto sudėtingumą. Techninė specifikacija rengiama, vadovaujantis Įstatymo 29 str., 50 str. reikalavimais ir šiame Apraše nurodytais pirkimų principais.

71. Kiekviena perkama prekė, paslauga ar darbai aprašomi aiškiai ir nedviprasmiškai, prašymas negali diskriminuoti tiekėjų ir turi užtikrinti jų konkurenciją.

72. Techninė specifikacija rengiama, nurodant standartą, techninį reglamentą ar normatyvą arba nurodant pirkimo objekto funkcines savybes ar apibūdinant norimą rezultatą, arba šių būdų deriniu. Šios savybės bei reikalavimai turi būti tikslūs ir aiškūs, kad tiekėjai galėtų parengti tinkamus pasiūlymus, o Perkantysis subjektas - įsigyti reikalingų prekių, paslaugų ar darbų.

73. Rengiant techninę specifikaciją, nurodomos pirkimo objekto arba pirkimo objekto panaudojimo tikslo ir sąlygų savybės (pvz. našumas, matmenys, energijos suvartojimas, norima gauti nauda naudojant pirkimo objektą ir pan.) ir reikalavimų šioms savybėms reikšmės. Reikšmės nurodomos ribiniais dydžiais („ne daugiau kaip ...“, „ne mažiau kaip ...“) arba reikšmių diapazonais („nuo ... iki ...“). Tik pagrįstais atvejais reikšmės gali būti nurodomos tiksliai („turi būti lygu ...“).

74. Jeigu kartu su paslaugomis perkamos prekės ir (ar) darbai, su prekėmis – paslaugos, darbai, o su darbais – prekės, paslaugos, techninėje specifikacijoje atitinkamai nustatomi reikalavimai ir kartu perkamoms prekėms, darbams ar paslaugoms.

75. Jeigu leidžiama pateikti alternatyvius pasiūlymus, nurodomi minimalūs reikalavimai, kuriuos šie pasiūlymai turi atitikti. Alternatyvūs pasiūlymai negali būti priimami, kai ekonomiškai naudingiausio vertinimo kriterijus yra tik kaina.

76. Rengiant techninę specifikaciją, negalima nurodyti konkrečios prekės, gamintojo ar tiekimo šaltinio, gamybos proceso, prekės ženklo, patento, kilmės šalies, išskyrus atvejus, kai neįmanoma tiksliai ir suprantamai apibūdinti pirkimo objekto. Šiuo atveju, privaloma nurodyti, kad savo savybėmis lygiaverčiai objektai yra priimtini, įrašant žodžius „arba lygiavertis“.

77. Prekių, darbų ar paslaugų atitikčiai teisės aktuose nustatytiems privalomiesiems techniniams reikalavimams pagrįsti gali būti paprašyta pateikti oficialių institucijų išduotus dokumentus (jeigu tokie išduodami).

78. Pirkimo dokumentuose gali būti reikalaujama pateikti tiekėjo tiekiamų prekių, atliekamų darbų ar teikiamų paslaugų aprašymus, pavyzdžius, nuotraukas ar paprašyti tiekėjo leidimo apžiūrėti pirkimo objektą.

X. TIEKĖJŲ PAŠALINIMO PAGRINDŲ, KVALIFIKACIJOS, KOKYBĖS VADYBOS SISTEMOS IR APLINKOS APSAUGOS VADYBOS SISTEMOS STANDARTŲ ATITIKTIES REIKALAVIMAI

79. Tiekėjo pašalinimo pagrindų nebuvimo tikrinimas ir kvalifikacijos bei tiekėjo kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartų atitikimo vertinimas mažos vertės pirkimų vykdymo metu neprivalomas.

80. Perkantysis subjektas skelbime apie pirkimą ar kvietime pateikti pasiūlymą gali nustatyti dalyvių pašalinimo pagrindus ir kvalifikacijos (teisės verstis atitinkama veikla, finansinio, ekonominio ir techninio pajėgumo) reikalavimus bei reikalavimus tiekėjui dėl kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartų atitikimo. Reikalavimai dėl tiekėjų pašalinimo pagrindų nebuvimo, kvalifikacijos bei atitikimo kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartams tikrinimo (toliau kartu – Reikalavimai) nustatomi ir patvirtinimo priemonės dėl jų teikiamos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (aktuali redakcija) 46-48 straipsnių nuostatomis. Perkantysis subjektas, nustatydamas reikalavimus, kartu nurodo, kuriuos iš šių reikalavimų turi atitikti visi jungtinės veiklos sutarties partneriai atskirai, o kuriuos – visi kartu.

81. Perkantysis subjektas, pirkimo dokumentuose nustatęs Reikalavimus tiekėjams, pirkimo dokumentuose gali nustatyti, jog atitiktis šiems reikalavimams bus tikrinama vienu iš šių būdų:

81.1. Perkantysis subjektas gali reikalauti, kad Tiekėjas, teikdamas pasiūlymą, pateiktų pirkimo sąlygose numatytus dokumentus pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 51 str., pagrindžiančius pašalinimo pagrindų nebuvimą ir / ar atitiktį kvalifikaciniams reikalavimams, ir / ar tai, ar tiekėjas laikosi kokybės vadybos sistemos ir (arba) aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartų. Tokiu atveju, patikrinama, ar pagal pateiktuose dokumentuose nurodytą informaciją tiekėjas atitinka keliamus reikalavimus.

81.2. Perkantysis subjektas gali reikalauti, kad tiekėjas, teikdamas pasiūlymą, pateiktų EBVPD – aktualią deklaraciją, pakeičiančią kompetentingų institucijų išduodamus dokumentus ir preliminariai patvirtinančią, kad tiekėjas ir subjektai, kurių pajėgumais jis remiasi pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 49 straipsnį, atitinka pirkimo dokumentuose pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 46, 47, 48 straipsnius nustatytus reikalavimus ir, jeigu taikytina, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 54 straipsnyje nustatytus reikalavimus. EBVPD formai taikomi reikalavimai įtvirtinti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 50 straipsnio 2 dalyje. Tokiu atveju, įvertinama EBVPD pateikta informacija ir priimamas sprendimas dėl kiekvieno pasiūlymą pateikusių dalyvio atitikties reikalavimams.

81.3. Perkantysis subjektas gali reikalauti, kad tiekėjas, teikdamas pasiūlymą, vietoj pirkimo sąlygose nurodytų dokumentų ir EBVPD pateiktų pirkimo dokumentuose nustatytos formos minimalių kvalifikacijos reikalavimų atitikties deklaraciją (toliau – Atitikties deklaracija). Tokiu atveju, įvertinama Atitikties deklaracijoje pateikta informacija ir priimamas sprendimas dėl kiekvieno pasiūlymą pateikusių dalyvio atitikties Reikalavimams.

82. Perkantysis subjektas pirkimo sąlygose gali nurodyti, jog dokumentų, patvirtinančių tiekėjo atitiktį nustatytiems Reikalavimams, bus prašoma tik galimo laimėtojo, netaikant reikalavimų dėl EBVPD ar Atitikties deklaracijos.

XI. INTERESŲ KONFLIKTAI

83. Perkantysis subjektas privalo užtikrinti, kad pirkimų organizavimo ir vykdymo metu būtų užtikrintos interesų konflikto identifikavimo, valdymo bei išvengimo priemonės.

84. Pirkimuose kylantiems interesų konfliktams priskiriami atvejai, kai Perkantysis subjektas, jo darbuotojai, komisijos nariai, ekspertai ar stebėtojai, dalyvaujantys pirkimo procedūroje ar galintys daryti įtaką jos rezultatams, turi tiesioginį ar netiesioginį finansinį, ekonominį ar kitokio pobūdžio asmeninį suinteresuotumą, galintį pakenkti jų nešališkumui ir nepriklausomumui pirkimo metu.

85. Perkantysis subjektas, siekdamas užkirsti kelią pirkimuose kylantiems interesų konfliktams, turi reikalauti, kad kiekvienas Aprašo 84 punkte nurodytas asmuo pirkimo procedūrose dalyvautų ar su pirkimu susijusius sprendimus priimtų tik prieš tai pasirašęs konfidencialumo pasižadėjimą ir Viešųjų pirkimų tarnybos kartu su Vyriausiąja tarnybinės etikos komisija nustatytos formos nešališkumo deklaraciją.

86. Jeigu perkantysis subjektas gauna pagrįstos informacijos apie tai, kad Aprašo 84 punkte nurodytas asmuo gali būti patekęs į interesų konflikto situaciją ir nenusišalino nuo su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų priėmimo proceso ar jo stebėjimo, perkančiojo subjekto vadovas ar jo įgaliotasis atstovas turi teisę sustabdyti nurodyto asmens dalyvavimą su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų priėmimo procese ar jo stebėjime ir atlikti to asmens su pirkimu susijusios veiklos patikrinimą. Perkantysis subjektas, nustatęs, kad asmuo pateko į interesų konflikto situaciją, pašalina jį iš su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų priėmimo proceso ar jo stebėjimo ir įvertina, ar dėl nustatyto interesų konflikto neatsirado Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 4 dalies 2 punkte nurodytas tiekėjo pašalinimo pagrindas. Jeigu nustatoma, kad į interesų konflikto situaciją pateko stebėtojas, Perkantysis subjektas apie dėl jo priimtą sprendimą informuoja instituciją ar įstaigą, įgaliojusią asmenį stebėtojo teisėmis dalyvauti komisijos posėdžiuose.

87. Perkantysis subjektas turi teisę reikalauti tiekėjo pateikti duomenis ir informaciją apie santykius su kitais pirkimo dalyviais ir pagrįsti, kad nėra konkurenciją ribojančių susitarimų. Perkantysis subjektas pirkimo dokumentuose net ir nenustatęs tiekėjų pašalinimo pagrindo, įtvirtinto Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 4 dalies 1 punkte, tačiau nustatęs, jog tiekėjas su kitais tiekėjais yra sudaręs susitarimų, kuriais siekiama iškreipti konkurenciją atliekamame pirkime, ir perkantysis subjektas dėl to turi įtikinamų duomenų, gali atmesti tokio tiekėjo pasiūlymą ar paraišką.

XII. GALIMYBĖ NEPAŠALINTI TIEKĖJO IŠ PIRKIMO PROCEDŪRŲ

88. Jeigu Perkantysis subjektas nustato tiekėjų pašalinimo pagrindus pirkimo dokumentuose kaip nurodyta Aprašo 80 punkte, o tiekėjas neatitinka reikalavimų, nustatytų pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 1, 4 ir 6 dalis, Perkantysis subjektas jo nepašalina iš pirkimo procedūros, kai yra abi šios sąlygos kartu:

88.1. tiekėjas pateikė Perkančiajam subjektui informaciją apie tai, kad ėmėsi šių priemonių:

88.1.1. savanoriškai sumokėjo arba įsipareigojo sumokėti kompensaciją už žalą, padarytą dėl Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 1, 4 ir 6 dalyje nurodytos nusikalstamos veikos arba pažeidimo, jeigu taikytina;

88.1.2. bendradarbiavo, aktyviai teikė pagalbą ar ėmėsi kitų priemonių, padedančių iširti, išaiškinti jo padarytą nusikalstamą veiką ar pažeidimą, jeigu taikytina;

88.1.3. ėmėsi techninių, organizacinių, personalo valdymo priemonių, skirtų tolesnių nusikalstamų veikų ar pažeidimų prevencijai;

88.2. Perkantysis subjektas įvertino tiekėjo informaciją, pateiktą pagal Aprašo 88.1 punktą, ir priėmė motyvuotą sprendimą, kad priemonės, kurių ėmėsi tiekėjas, siekdamas įrodyti savo patikimumą, yra pakankamos. Šių priemonių pakankamumas vertinamas atsižvelgiant į nusikalstamos veikos ar pažeidimo rimtumą ir aplinkybes. Perkantysis subjektas turi pateikti tiekėjui motyvuotą sprendimą ne vėliau kaip iki pasiūlymų eilės nustatymo ar laimėtojo pripažinimo.

XIII. PASIŪLYMŲ GALIOJIMO TERMINAI, JŲ KEITIMAS IR ATŠAUKIMAS

89. Pasiūlymas galioja jame tiekėjo nurodytą laiką. Šis laikas turi būti ne trumpesnis, negu yra nustatyta pirkimo dokumentuose. Jeigu pasiūlyme nenurodytas jo galiojimo laikas, laikoma, kad pasiūlymas galioja tiek, kiek nustatyta pirkimo dokumentuose.

90. Kol nesibaigė pasiūlymų galiojimo laikas, Perkantysis subjektas gali prašyti, kad tiekėjai pratęstų jų galiojimą iki konkrečiai nurodyto laiko. Tiekėjas gali atmesti tokį prašymą, neprarasdamas teisės į savo pasiūlymo galiojimo užtikrinimą, jei tokio buvo reikalauta.

91. Tiekėjas, kuris sutinka pratęsti savo pasiūlymo galiojimo laiką ir apie tai raštu praneša perkančiajam subjektui, turi pratęsti pasiūlymo galiojimo užtikrinimo (jeigu tokio buvo reikalauta) terminą arba pateikti naują pasiūlymo galiojimo užtikrinimą (jeigu tokio buvo reikalauta). Jeigu tiekėjas nepratęsė pasiūlymo galiojimo užtikrinimo termino arba nepateikia naujo pasiūlymo galiojimo užtikrinimo (jeigu tokio reikalaujama), laikoma, kad jis atmetė prašymą pratęsti savo pasiūlymo galiojimo terminą.

92. Kol nesuėjo pasiūlymų pateikimo terminas, tiekėjas gali pakeisti arba atšaukti savo pasiūlymą neprarasdamas teisės į savo pasiūlymo galiojimo užtikrinimą (jeigu tokio buvo reikalauta). Toks pakeitimas arba pranešimas, kad pasiūlymas atšaukiamas, pripažįstamas galiojančiu, jeigu perkantysis subjektas jį gavo prieš pasiūlymų pateikimo terminą.

XIV. PASIŪLYMO GALIOJIMO IR SUTARTIES ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMAS

93. Perkantysis subjektas gali pareikalauti, kad pasiūlymų galiojimas ir / ar pirkimo sutarties įvykdymas būtų užtikrinamas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatytais prievolių įvykdymo užtikrinimo būdais.

94. Jeigu pirkimo dokumentuose reikalaujama pateikti pasiūlymo galiojimo ir / ar sutarties įvykdymo užtikrinimą, Perkantysis subjektas negali atmesti pasiūlymo galiojimo ir / ar pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimo remdamasi tuo, kad šiuos užtikrinimus suteikė ne Lietuvos Respublikos ūkio subjektas, jeigu toks pasiūlymo galiojimo užtikrinimas ir / ar pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimas bei jį suteikęs ūkio subjektas atitinka pirkimo dokumentuose nustatytus reikalavimus.

95. Prieš pateikdamas pasiūlymo galiojimo užtikrinimą ir / arba prieš pateikdamas pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimą (jeigu jų reikalaujama pirkimo dokumentuose), tiekėjas gali prašyti Perkančiojo subjekto patvirtinti, kad jis sutinka priimti jo siūlomą pasiūlymo galiojimo užtikrinimą arba pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimą. Tokiu atveju, Perkantysis subjektas

privalo duoti tiekėjui atsakymą ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos. Šis patvirtinimas iš Perkančiojo subjekto neatima teisės atmesti pasiūlymo galiojimo užtikrinimą arba pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimą, gavus informacijos, kad pasiūlymo galiojimą ar pirkimo sutarties įvykdymą užtikrinantis ūkio subjektas tapo nemokus ar neįvykdė įsipareigojimų perkančiajam subjektui arba kitiems ūkio subjektams, ar netinkamai juos vykdė.

XV. PASIŪLYMŲ NAGRINĖJIMAS IR VERTINIMAS

96. Pasiūlymai priimami, laikantis pirkimo dokumentuose nurodytos tvarkos. Pavėluotai gauti vokai su pasiūlymais neatplėšiami ir gražinami juos pateikusiems tiekėjams. Neužklijuotuose, turinčiuose mechaninių ar kitokių pažeidimų, galinčių kelti abejonių dėl pasiūlymų slaptumo vokuose pateikti pasiūlymai nepriimami ir gražinami juos pateikusiems tiekėjams. Pasiūlymai, pavėluotai pateikti CVP IS priemonėmis, arba nepateikus šifravimo slaptažodžio iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos, neatveriami.

97. Vokus su pasiūlymais atplėšia ar pasiūlymus, pateiktus CVP IS, atveria, pasiūlymus nagrinėja ir vertina komisija arba pirkimo organizatorius.

98. Susipažinimas su pasiūlymais pradedamas, t. y. vokai su pasiūlymais atplėšiami, pasiūlymai, pateikti CVP IS, atveriami komisijos posėdyje. Jeigu pasiūlymai teikiami ne elektroninėmis priemonėmis, komisijos posėdžio diena ir valanda turi sutapti su pasiūlymų pateikimo termino pabaiga. Nustatytu laiku atplėšiami visi vokai su pasiūlymais ar atveriami CVP IS priemonėmis gauti pasiūlymai, kurie buvo gauti (pateikti) nepasibaigus jų pateikimo terminui.

99. Tuo atveju, kai pirkimas vykdomas neskelbiamos apklausos būdu arba pirkimą vykdo pirkimo organizatorius, susipažinimo su pateiktais pasiūlymais procedūra gali nevykti – Perkantysis subjektas gali išsyk patikrinti tiekėjo siūlomą objektą ir vertinti jo kainos priimtinumą. Tokiu atveju, patikrinama, ar tiekėjo siūlomas pirkimo objektas atitinka Perkančiojo subjekto poreikius ir ar tiekėjo siūloma kaina nėra per didelė ir yra priimtina Perkančiajam subjektui.

100. Atplėšus voka, pasiūlymo paskutinio lapo antroje pusėje pasirašo posėdyje dalyvaujantys komisijos nariai ar pirkimo organizatorius (jeigu vykdoma susipažinimo su pasiūlymais procedūra). Ši nuostata netaikoma, kai pasiūlymas perduodamas elektroninėmis priemonėmis.

101. Komisija vokų atplėšimo ar pasiūlymų, pateiktų CVP IS, atvėrimo procedūros rezultatus įformina protokolu, o pirkimo organizatorius, jeigu vykdoma susipažinimo su pasiūlymais procedūra - apklausos pažyma.

102. Tiekėjai ar jų atstovai gali dalyvauti vokų su pasiūlymais atplėšimo, t. y. kai pasiūlymai pateikiami ne elektroninėmis priemonėmis, procedūros posėdyje. Vokų su pasiūlymais atplėšimo procedūroje dalyvaujantiems tiekėjams ar jų atstovams pranešama ši informacija:

102.1. pasiūlymą pateikusių tiekėjo pavadinimas;

102.2. pasiūlyme nurodyta kaina ir pagrindinės techninės pasiūlymo charakteristikos. Jeigu pageidauja nors vienas vokų su pasiūlymais atplėšimo procedūroje dalyvaujantis tiekėjas ar jo atstovas, paskelbiamos visos pasiūlymų charakteristikos, į kurias bus atsižvelgta, vertinant pasiūlymus;

102.3. ar pasiūlymas pasirašytas tiekėjo ar jo įgalioto asmens, o elektroninėmis priemonėmis teikiamas pasiūlymas – pateiktas su saugiu elektroniniu parašu, jei šis reikalavimas taikytas;

102.4. kai reikalaujama:

102.4.1. ar yra pateiktas pasiūlymo galiojimo užtikrinimas (originalas);

102.4.2. ar pateiktas pasiūlymas yra susiūtas, sunumeruotas;

102.4.3. ar pasiūlymas paskutinio lapo antroje patvirtintas tiekėjo ar jo įgalioto asmens parašu, ar nurodytas įgalioto asmens vardas, pavardė, pareigos ir pasiūlymą sudarančių lapų skaičius;

103. Jeigu pirkimo objektas skaidomas į dalis, Aprašo 102 punkte nurodyta informacija skelbiama dėl kiekvienos pirkimo dalies. Tokia informacija nurodoma ir vokų atplėšimo ar pasiūlymų, pateiktų CVP IS, atvėrimo posėdžio protokole.

104. Jei pasiūlymai pateikti ne elektroninėmis priemonėmis, posėdyje dalyvaujantiems suinteresuotiems tiekėjams ar jų įgaliotiems atstovams turi būti sudaromos sąlygos viešai ištaisyti pastebėtus jų pasiūlymo susiuvimo ar įforminimo trūkumus, kuriuos įmanoma ištaisyti posėdžio metu.

105. Apie vokų su pasiūlymais (kai pasiūlymai pateikti ne elektroninėmis priemonėmis) atplėšimo procedūrų metu paskelbtą informaciją raštu pranešama ir vokų atplėšimo procedūroje nedalyvaujantiems pasiūlymus pateikusiems tiekėjams, jeigu jie to pageidauja raštu.

106. Tiekėjai nedalyvauja komisijos posėdžiuose, kuriuose susipažįstama su elektroninėmis priemonėmis pateiktais pasiūlymais.

107. Pasiūlymai nagrinėjami ir vertinami, palyginami konfidencialiai, nedalyvaujant pasiūlymus pateikusiems tiekėjams ar jų atstovams.

108. Perkantysis subjektas, nagrinėdamas pasiūlymus:

108.1. Jei taikoma, tikrina tiekėjų pasiūlymuose pateiktų pašalinimo pagrindų, kvalifikacinių duomenų, kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartų atitiktį pirkimo dokumentuose nustatytiems pašalinimo pagrindams, minimaliems kvalifikaciniams reikalavimams, reikalavimams dėl kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartų:

108.1.1. Jei pirkimo dokumentuose buvo nustatyti reikalavimai tiekėjui (pašalinimo pagrindai, kvalifikaciniai reikalavimai bei reikalavimai dėl atitikimo kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartams) ir nereikalauta EBVPD, o prašyta pateikti atitiktį keliamiems reikalavimams patvirtinančius dokumentus, Perkantysis subjektas patikrina, ar pagal pateiktuose dokumentuose nurodytą informaciją tiekėjas atitinka keliamus reikalavimus.

108.1.2. Jei pirkimo dokumentuose buvo nustatyti reikalavimai tiekėjui (pašalinimo pagrindai, kvalifikaciniai reikalavimai bei reikalavimai dėl atitikimo kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartams) ir reikalauta EBVPD, įvertinama jame pateikta informacija ir priimamas sprendimas dėl kiekvieno pasiūlymą pateikusių dalyvio atitikties reikalavimams. Tokiu atveju, Perkantysis subjektas, prieš nustatydamas laimėjusį pasiūlymą, reikalauja, kad tiekėjas, kurio pasiūlymas gali būti pripažintas laimėjusiu, pateiktų aktualius dokumentus, patvirtinančius jo pašalinimo pagrindų nebuvimą ir atitiktį kvalifikacijos reikalavimams, ir, jeigu taikytina, patvirtinančius jo atitiktį kokybės vadybos sistemos ir (arba) aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartams.

108.1.3. Jei pirkimo dokumentuose buvo nustatyti reikalavimai tiekėjui (pašalinimo pagrindai, kvalifikaciniai reikalavimai bei reikalavimai dėl atitikimo kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartams), netaikant reikalavimų dėl EBVPD, bet reikalaujant pateikti pirkimo dokumentuose nustatytos formos Atitikties deklaraciją, arba netaikant reikalavimų dėl EBVPD ir Atitikties deklaracijos, Perkantysis subjektas reikalauja, kad dokumentus, patvirtinančius atitiktį Reikalavimams, pateiktų tik tas tiekėjas, kurio pasiūlymas pagal vertinimo rezultatus galėtų būti pripažintas laimėjusiu. Jeigu nustatoma, kad tiekėjo pateikti pašalinimo pagrindų, kvalifikacinių duomenų, kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartai yra neišsamūs arba netikslūs, privaloma prašyti tiekėjo juos patikslinti.

108.2. Perkantysis subjektas bet kuriame procedūrų etape turi teisę bet kurio tiekėjo paprašyti pateikti dalį ar visus Reikalavimus pagrindžiančius dokumentus, kurie įrodytų atitiktį

pirkimo dokumentuose nustatytiems Reikalavimams, jeigu tai būtina užtikrinti tinkamą pirkimo procedūrą atlikimą.

108.3. Jeigu tiekėjas pateikė netikslius, neišsamius pirkimo dokumentuose nurodytus kartu su pasiūlymu teikiamus dokumentus: tiekėjo įgaliojimą asmeniui pasirašyti paraišką ar pasiūlymą, jungtinės veiklos sutartį, pasiūlymo galiojimo užtikrinimą patvirtinančią dokumentą, dokumentus, patvirtinančius, kad tiekėjui bus prieinami kiti ūkio subjektai, ar jų nepateikė, Perkantysis subjektas privalo prašyti tiekėjo patikslinti, papildyti arba pateikti šiuos dokumentus per jo nustatytą protingą terminą.

108.4. Tikrina, ar pasiūlymas atitinka pirkimo dokumentuose nustatytus reikalavimus. Perkantysis subjektas gali nevertinti viso tiekėjo pasiūlymo, jeigu patikrinęs jo dalį nustato, kad pasiūlymas, vadovaujantis jam nustatytais reikalavimais, turi būti atmetamas.

108.5. Radęs pasiūlyme nurodytos kainos apskaičiavimo klaidų, privalo paprašyti tiekėjų per jos nurodytą terminą ištaisyti pasiūlyme pastebėtas aritmetines klaidas, nekeičiant pasiūlyme nurodytos kainos. Taisydamas pasiūlyme nurodytas aritmetines klaidas, dalyvis neturi teisės atsisakyti kainos sudėtinių dalių arba papildyti kainą naujomis dalimis. Jeigu dalyvis per Perkančiojo subjekto nurodytą terminą neištaiso aritmetinių klaidų ir (ar) nepaaiškina pasiūlymo, jo pasiūlymas laikomas neatitinkančiu pirkimo dokumentuose nustatytų reikalavimų. Jeigu pasiūlyme nurodyta kaina, išreikšta skaičiais, neatitinka kainos, nurodytos žodžiais, teisinga laikoma kaina, nurodyta žodžiais.

108.6. Kai pateiktame pasiūlyme nurodoma neįprastai maža kaina, turi teisę pareikalauti iš tiekėjo raštiško kainos pagrindimo.

108.7. Tikrina, ar pasiūlytos ne per didelės, Perkančiajam subjektui nepriimtinos, kainos.

108.8. Iškilus klausimų dėl pasiūlymų turinio, gali prašyti, kad dalyviai pateiktų paaiškinimus, nekeisdami pasiūlymo. Jeigu reikia, tiekėjai ar jų atstovai gali būti kviečiami į komisijos posėdį, jiems iš anksto pranešus, į kokius klausimus jie turės atsakyti.

109. Perkantysis subjektas atmeta pasiūlymą, jeigu:

109.1. pasiūlymą pateikęs tiekėjas turi būti pašalintas vadovaujantis tiekėjų pašalinimo pagrindais, nurodytais Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnyje, kai pirkimo dokumentuose buvo nurodyta, kad šie reikalavimai taikomi;

109.2. tiekėjas neatitiko kvalifikacinių reikalavimų, kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimų, jei pirkimo dokumentuose buvo keliami minėti reikalavimai;

109.3. tiekėjas savo pasiūlyme pateikė netikslius ar neišsamius duomenis apie savo kvalifikaciją, kai šie reikalavimai taikyti, ir Perkančiojo subjekto prašymu nepatiksline jų;

109.4. pasiūlymas neatitiko pirkimo dokumentuose nustatytų reikalavimų;

109.5. tiekėjas per Perkančiojo subjekto nustatytą terminą, kaip nurodyta Aprašo 108.3 punkte, nepatiksline, nepapildė ar nepateikė pirkimo dokumentuose nurodytų kartu su pasiūlymu teikiamų dokumentų: tiekėjo įgaliojimo asmeniui pasirašyti paraišką ar pasiūlymą, jungtinės veiklos sutarties, pasiūlymo galiojimo užtikrinimą patvirtinančio dokumento, dokumentų, patvirtinančių, kad tiekėjui bus prieinami kiti ūkio subjektai;

109.6. Perkantysis subjektas vertino pasiūlytą neįprastai mažą prekių, paslaugų ar darbų kainą ir tiekėjas Perkančiojo subjekto prašymu nepateikė raštiško kainos pagrindimo. Ši sąlyga negali būti aiškinama, kaip numatanti Perkančiojo subjekto pareigą vertinti neįprastai mažą kainą;

109.7. tiekėjas per Perkančiojo subjekto nurodytą terminą neištaisė aritmetinių klaidų ir (ar) nepaaiškino pasiūlymo;

109.8. tiekėjo, kurio pasiūlymas neatmestas dėl kitų priežasčių, buvo pasiūlyta per didelė, Perkančiajam subjektui nepriimtina kaina.

110. Pasiūlymai, neatmesti pagal Aprašo 109 punkto-nuostatas, vertinami remiantis vienu iš šių kriterijų, kurie negali nepagrįstai ir neobjektyviai riboti tiekėjų galimybių dalyvauti pirkime ar sudaryti išskirtinių sąlygų konkreitiems tiekėjams, pažeidžiant Įstatymo 29 straipsnyje ir šio Aprašo 5 punkte nustatytus reikalavimus:

110.1. kainos ar sąnaudų ir kokybės santykį. Vertinant atsižvelgiama į kainą arba sąnaudas ir kriterijus, susijusius su pirkimo objektu, įskaitant kokybinius, aplinkosaugos ir (arba) socialinius kriterijus, pavyzdžiui:

110.1.1. techninius pranašumus, estetines ir funkcines charakteristikas, prieinamumą, tinkamumą visiems vartotojams, socialines, aplinkosaugines ir inovatyvias charakteristikas bei sąžiningos prekybos sąlygas (pavyzdžiui, taikant šį kriterijų gali būti vertinama, kiek tiekėjo siūlomas atlyginimas pirkimo sutartį vykdysiantiems darbuotojams viršija jo arba ūkio subjekto, kurio pajėgumais remiamasi, kilmės šalyje nustatytą minimalų darbo užmokestį);

110.1.2. pirkimo sutarčiai įvykdyti paskirtų darbuotojų organizavimą, kvalifikaciją ir patirtį, kai tai daro reikšmingą įtaką pirkimo sutarties įvykdymo kokybei;

110.1.3. garantinę priežiūrą ir techninę pagalbą, pristatymo sąlygas (pavyzdžiui, pristatymo datą, procesą, trukmę arba įvykdymo laikotarpį);

110.2. sąnaudas, kurios apskaičiuojamos pagal gyvavimo ciklo sąnaudų metodą, aprašytą Įstatymo 65 straipsnyje;

110.3. kainą.

111. Perkantysis subjektas, norėdamas priimti sprendimą sudaryti pirkimo sutartį pagal pirkimo dokumentuose nustatytus vertinimo kriterijus ir tvarką, nedelsdamas patikrina, jei pirkimo dokumentuose buvo nurodyta, kad taikoma, ar nėra tiekėjo pašalinimo pagrindų, patikrina dalyvių atitiktį minimaliems kvalifikaciniams reikalavimams, kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartams (jeigu tiekėjas turėjo pateikti EBVPD ar Atitikties deklaraciją), įvertina pateiktus dalyvių pasiūlymus, nustato pasiūlymų eilę (išskyrus atvejus, kai pasiūlymą pateikti kviečiamas tik vienas tiekėjas arba pasiūlymą pateikia tik vienas tiekėjas) ir laimėjusį pasiūlymą.

112. Pasiūlymų eilę nustatoma kainos ar sąnaudų ir kokybės santykio mažėjimo arba sąnaudų ar kainų didėjimo tvarka. Tais atvejais, kai taikomas kainos ar sąnaudų ir kokybės santykio pasiūlymo vertinimo kriterijus ir kelių tiekėjų pasiūlymų kainos ar sąnaudų ir kokybės santykis yra vienodas arba kai pasiūlymų vertinimo kriterijus yra pasiūlyta sąnaudos ar kaina ir keli pasiūlymai pateikiami vienodomis sąnaudomis ar kainomis, sudarant pasiūlymų eilę, pirmesnis iš šių eilę įrašomas tiekėjas, kurio vokas su pasiūlymais įregistruotas ar pasiūlymas elektroninėmis priemonėmis pateiktas anksčiausiai.

113. Perkantysis subjektas suinteresuotiems kandidatams ir suinteresuotiems dalyviams, išskyrus atvejus, kai prekių ar paslaugų vienkartinio pirkimo/sutarties vertė neviršija 10 000 Eur be PVM, o darbų neviršija 20 000 Eur be PVM (be PVM), nedelsdamas (ne vėliau kaip per 5 (penkis) darbo dienas) praneša apie priimtą sprendimą sudaryti pirkimo sutartį ar preliminarią sutartį, nurodo nustatytą pasiūlymų eilę, laimėjusį pasiūlymą ir pateikia Aprašo 179.2.1 - 179.2.6 punktuose nurodytos atitinkamos informacijos, kuri dar nebuvo pateikta pirkimo procedūros metu, santrauką. Perkantysis subjektas taip pat nurodo priežastis, dėl kurių buvo priimtas sprendimas nesudaryti pirkimo sutarties ar preliminarosios sutarties.

114. Tais atvejais, kai pasiūlymą pateikti kviečiamas tik vienas tiekėjas arba pasiūlymą pateikia tik vienas tiekėjas, jo pasiūlymas laikomas laimėjusiu, jeigu jis neatmestas pagal Aprašo 109-punkto nuostatas ir nėra Įstatymo 29 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytų pagrindų nesudaryti pirkimo sutarties ar preliminarosios sutarties.

XVI. PIRKIMO SUTARTIS

115. Perkantysis subjektas sudaryti pirkimo sutartį siūlo tam dalyviui, kurio pasiūlymas pripažintas laimėjusiu. Dalyvis sudaryti pirkimo sutartį kviečiamas raštu (išskyrus atvejus, kai pirkimo sutartis sudaroma žodžiu) ir jam nurodomas laikas, iki kada jis turi pasirašyti pirkimo sutartį. Mažos vertės pirkimuose nėra taikomas sutarties sudarymo atidėjimo terminas.

116. Tais atvejais, kai pirkimo sutartis sudaroma raštu, o tiekėjas, kuriam buvo pasiūlyta sudaryti pirkimo sutartį, raštu atsisako ją sudaryti, Perkantysis subjektas gali, tačiau neprivalo, siūlyti sudaryti pirkimo sutartį tiekėjui, kurio pasiūlymas pagal patvirtintą pasiūlyimų eilę yra pirmas po tiekėjo, atsisakiusio sudaryti pirkimo sutartį. Atsisakymu sudaryti pirkimo sutartį taip pat laikomas bet kuris iš šių atvejų:

116.1. tiekėjas nepateikia pirkimo dokumentuose nustatyto pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimo (jeigu tokio buvo reikalaujama);

116.2. tiekėjas nepasirašo pirkimo sutarties iki Perkančiojo subjekto nurodyto laiko;

116.3. tiekėjas atsisako sudaryti pirkimo sutartį pirkimo dokumentuose nustatytais sąlygomis;

116.4. ūkio subjektų grupė, kurios pasiūlymas pripažintas geriausiu, neįgijo Perkančiojo subjekto reikalaujamos teisinės formos.

117. Sudarant pirkimo sutartį su laimėtoju, jo pateikto pasiūlymo kaina gali būti mažinama, jei tiekėjas sutinka kainą sumažinti, tačiau negali būti keičiamos pirkimo dokumentuose bei pasiūlyme ar derybų protokole ar po derybų pateiktame galutiniame pasiūlyme nustatytos kitos pirkimo sąlygos.

118. Pirkimo sutartis sudaroma raštu, išskyrus atvejus, kai pirkimo sutartis gali būti sudaroma žodžiu (121 punktą). Kai pirkimo sutartis sudaroma raštu, joje turi būti nustatyta:

118.1. pirkimo sutarties šalių teisės ir pareigos;

118.2. perkamos prekės, paslaugos ar darbai, jeigu įmanoma, – tikslus jų kiekis;

118.3. kainodaros taisyklės (jas nustatant, gali būti vadovaujamosi Viešųjų pirkimų tarnybos patvirtinta metodika);

118.4. atsiskaitymų ir mokėjimo tvarka. Mokėjimo laikotarpiai turi atitikti Lietuvos Respublikos mokėjimų, atliekamų pagal komercines sutartis, vėlavimo prevencijos įstatymo 5 straipsnyje nustatytus reikalavimus;

118.5. prievolių įvykdymo terminai;

118.6. sutarties peržiūros sąlygos ar pasirinkimo galimybės, jeigu tai numatoma;

118.7. subrangovai, subtiekejai ar subteikėjai, jeigu vykdant sutartį jie pasitelkiami, ir jų keitimo tvarka;

118.8. kita informacija, nurodyta Įstatymo 95 str., pirkimo sutartyje nurodoma pagal poreikį, atsižvelgiant į pirkimo objekto specifiką.

119. Perkančiojo subjekto vadovo įsakymu (potvarkiu) gali būti skiriamas asmuo, atsakingas už sutarties vykdymą, sutarties ir pakeitimų paskelbimą pagal Įstatymo 94 straipsnio 9 dalies nuostatas.

120. Perkantysis subjektas pirkimo dokumentuose gali nustatyti specialias pirkimo sutarties vykdymo sąlygas, siejamas su ekonominiais, inovacijų, užimtumo, socialinės ir aplinkos apsaugos reikalavimais, jeigu tokios sąlygos:

120.1. susijusios su pirkimo objektu, kaip nustatyta Įstatymo 64 straipsnio 4 dalyje;

120.2. nurodytos pirkimo dokumentuose.

121. Pirkimo sutartis gali būti sudaroma žodžiu, kai atliekamas pirkimas, kurio sutarties vertė neviršija 5 000 eurų (penki tūkstančiai eurų) (be PVM) ir sutartinių įsipareigojimų vykdymas nėra užtikrinamas CK nustatytais prievolių įvykdymo užtikrinimo būdais.

122. Sudaromoje pirkimo sutartyje turi būti nustatomas ne ilgesnis kaip 3 (trijų) metų nuo sutarties sudarymo prekių tiekimo, paslaugų teikimo, darbų atlikimo laikotarpis, išskyrus pagrįstus atvejus, kai, atsižvelgiant į perkamo objekto ypatybes ir siekiant racionalaus lėšų panaudojimo, būtina pailginti šį laikotarpį. Tokie atvejai gali apimti pirkimo sutartis dėl:

122.1. elektros energijos ir šilumos, dujų, karšto ir šalto vandens, nuotekų ir atliekų tvarkymo paslaugų;

122.2. bankų ir kitų finansinių institucijų teikiamų finansinių paslaugų, išskyrus atvejus, kai tokių paslaugų įsigijimui Įstatymas netaikomas;

122.3. prekių nuomos, finansinės nuomos (lizingo), pirkimo išsimokėtinai;

122.4. aptarnavimo, remonto ar priežiūros paslaugų, kai įsigyjamo objekto pirkimo sutartis apima ir šias paslaugas;

122.5. dokumentų saugojimo paslaugų;

122.6. darbų ar statinio statybos techninės priežiūros paslaugų;

122.7. statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugų arba statinio projektavimo ir statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugų, kai šios paslaugos perkamos kartu;

122.8. investicijų projektų įgyvendinimo;

122.9. finansinių priemonių ar fondų fondo, kaip šios sąvokos apibrėžtos 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai, Europos žemės ūkio fondai kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniai fondai, Sanglaudos fondai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondai taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320), 2 straipsnio 11 ir 27 punktuose, finansų inžinerijos priemonių, įskaitant kartu teikiamas subsidijas, valdymo ir (arba) įgyvendinimo paslaugų;

122.10. kitų prekių ir (ar) paslaugų, kai ilgesnis kaip 3 metų prekių tiekimo ir (ar) paslaugų teikimo laikotarpis ekonominiu ar socialiniu požiūriu yra naudingesnis ir perkantysis subjektas tai pagrindžia.

122.11. Kitais Įstatymo 94 straipsnio 5 dalyje reglamentuotais atvejais.

XVII. PRELIMINARIOJI SUTARTIS

123. Perkantysis subjektas, atlikęs mažos vertės pirkimą, gali sudaryti preliminariąją sutartį. Preliminariosios sutarties pagrindu jis gali sudaryti vieną ar kelias pirkimo sutartis (toliau šiame skyriuje – pagrindinė sutartis). Tiek sudarydamas preliminariąją sutartį, tiek jos pagrindu pagrindinę sutartį, Perkantysis subjektas vadovaujasi Įstatymu ir Aprašu.

124. Preliminarioji sutartis gali būti sudaroma tik raštu, ne ilgesniam kaip 8 metų laikotarpiui, išskyrus pagrįstus, su pirkimo objektu susijusius atvejus, kurie nurodomi skelbime apie pirkimą arba kvietime pateikti pasiūlymą. Tokie atvejai galėtų būti, kai dėl pirkimo objekto ypatybių tiekėjas, norėdamas įvykdyti preliminariosios sutarties sąlygas, turi panaudoti įrangą, kurios amortizacijos laikotarpis yra ilgesnis kaip 8 metai, arba kai preliminariąją sutartimi siekiama užtikrinti tinklų techninę priežiūrą, kuriai atlikti reikalingas specializuotas darbuotojų mokymas, bei paslaugų tęstinumą ir sumažinti galimų sutrikimų riziką. Pirkimo sutartis preliminariosios sutarties

pagrindu gali būti sudaryta ne vėliau kaip iki preliminariosios sutarties galiojimo termino pabaigos, tačiau pati pirkimo sutartis gali galioti ir ilgiau.

125. Prelimnariosios sutarties pagrindu sudaroma pagrindinė pirkimo sutartis, atliekant pirkimus, kurių pirkimo sutarties vertė neviršija 5 000 eurų (penki tūkstančiai eurų) (be PVM), gali būti sudaroma žodžiu. Tuo atveju, kai pagrindinė pirkimo sutartis sudaroma žodžiu, bendravimas su tiekėjais gali būti vykdomas žodžiu.

126. Preliminariąja sutartimi šalys susitaria nustatyti sąlygas, taikomas preliminariosios sutarties pagrindu sudaromai pagrindinei pirkimo sutarčiai. Preliminariojoje sutartyje turi būti nustatytos esminės pagrindinės sutarties sąlygos: pirkimo sutarties objektas, kaina ir kiekis ar apimtis, ar kainos, kiekio ar apimtys nustatymo sąlygos, kitos sąlygos. Sudarant pagrindinę sutartį šalys negali keisti esminių preliminariosios sutarties sąlygų. Perkantysis subjektas gali priimti sprendimą preliminariojoje sutartyje nustatyti ne tik esmines, bet ir visas jos pagrindu sudaromos pagrindinės pirkimo sutarties sąlygas.

127. Perkantysis subjektas gali sudaryti preliminariąją sutartį su vienu arba su keliais tiekėjais. Tais atvejais, kai preliminarioji sutartis sudaroma su keliais tiekėjais, jų turi būti ne mažiau kaip trys, jeigu yra trys ir daugiau nustatytus kvalifikacinius reikalavimus atitinkančių ir priimtinus pasiūlymus pateikusių tiekėjų. Pagrindinė sutartis sudaroma tik su tais tiekėjais, su kuriais buvo sudaryta preliminarioji sutartis.

128. Tais atvejais, kai preliminarioji sutartis sudaryta su vienu tiekėju ir joje buvo nustatytos visos pagrindinės pirkimo sutarties sąlygos, pagrindinė pirkimo sutartis sudaroma pagal preliminariojoje sutartyje nustatytas sąlygas, kreipiantis į tiekėją raštu dėl pagrindinės pirkimo sutarties sudarymo.

129. Tais atvejais, kai preliminarioji sutartis sudaryta su vienu tiekėju ir joje buvo nustatytos esminės, bet ne visos pagrindinės pirkimo sutarties sąlygos, Perkantysis subjektas kreipiasi į tiekėją raštu, prašydamas papildyti pasiūlymą iki nustatyto termino ir nurodo, kad papildymas negali keisti pasiūlymo esmės.

130. Tais atvejais, kai preliminarioji sutartis sudaryta su keliais tiekėjais ir joje buvo nustatytos pagrindinės sutarties sąlygos, pagrindinė sutartis gali būti sudaroma neatnaujinant tiekėjų varžymosi. Preliminariojoje sutartyje nustatomos tiekėjo pasirinkimo sudaryti pagrindinę sutartį aplinkybės. Paprastai, tačiau ne visais atvejais, taikomas eiliškumo principas: Perkantysis subjektas pirmiausia raštu kreipiasi į tą tiekėją, kurį laiko geriausiu, siūlydamas sudaryti preliminariosios sutarties pagrindu pagrindinę pirkimo sutartį. Šiam tiekėjui atsisakius sudaryti pagrindinę sutartį arba paaiškėjęs, kad jis negalės tinkamai įvykdyti pagrindinės sutarties, Perkantysis subjektas raštu kreipiasi į kitą tiekėją, iš likusių tiekėjų laikomą geriausiu, siūlydamas sudaryti pagrindinę sutartį, ir t. t., kol pasirenkamas tiekėjas, su kuriuo bus sudaroma pagrindinė sutartis.

131. Tais atvejais, kai preliminarioji sutartis sudaryta su keliais tiekėjais, pagrindinė sutartis gali būti sudaroma atnaujinant tiekėjų varžymąsi tokiomis pačiomis sąlygomis, kokios nustatytos preliminariojoje sutartyje, arba patikslintomis sąlygomis, o jeigu būtina, kitomis nei preliminariojoje sutartyje nustatytomis sąlygomis Aprašo 132 punkte nurodyta tvarka.

132. Atnaujindamas tiekėjų varžymąsi, Perkantysis subjektas:

132.1. raštu kreipiasi į visus tiekėjus, su kuriais sudaryta preliminarioji sutartis, ir prašo iki nustatyto termino žodžiu ar raštu pateikti pasiūlymus. Kiekvieno pirkimo atveju, atsižvelgiant į pirkimo objekto sudėtingumą ir kitas svarbias aplinkybes, nustato pakankamą terminą pasiūlymams pateikti;

132.2. išrenka geriausią pasiūlymą pateikusį tiekėją, vadovaudamasis preliminariojoje sutartyje nustatytais pasiūlymų vertinimo kriterijais, ir su šį pasiūlymą pateikusių tiekėju sudaro pagrindinę sutartį.

133. Pagrindinė sutartis preliminariosios sutarties pagrindu gali būti sudaroma iš karto, kai tiekėjas yra raštu (išskyrus pagrindinę sutartį, sudaromą žodžiu) informuojamas, kad jo pasiūlymas pripažintas laimėjusiu ir jis atrinktas sudaryti pagrindinę sutartį.

XVIII. PIRKIMO SUTARTIES AR PRELIMINARIOS SUTARTIES PAKEITIMAS

134. Pirkimo sutarties sąlygos pirkimo sutarties galiojimo laikotarpiu gali būti keičiamos neatliekant naujos pirkimo procedūros, kai yra bent vienas iš šių atvejų:

134.1. pakeitimas, neatsižvelgiant į jo piniginę vertę, iš anksto buvo aiškiai, tiksliai ir nedviprasmiškai suformuluotas pirkimo dokumentuose nustatant pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties peržiūros, įskaitant kainos indeksavimą, atlyginimų darbuotojams peržiūrą, sąlygas ar pasirinkimo galimybes, įskaitant sutarties termino, perkamų kiekių, apimties, objekto pakeitimą. Pirkimo dokumentuose turi būti nurodyta galimų pakeitimų ar pasirinkimo galimybių apimtis, pobūdis ir aplinkybės, kurioms esant tai gali būti atliekama. Neleidžiami tokie pakeitimai ar pasirinkimo galimybės, dėl kurių iš esmės pasikeistų pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties pobūdis;

134.2. prireikia iš to paties tiekėjo pirkti papildomų darbų, paslaugų ar prekių, kurie nebuvo įtraukti į pirminį pirkimą, kai yra kartu visos šios sąlygos:

134.2.1. tiekėjo pakeitimas negalimas dėl ekonominių ar techninių priežasčių, tokių kaip pagal pirminį pirkimą įsigytos įrangos, paslaugų ar įrenginių, programinės įrangos pakeičiamumo ir sąveikumo reikalavimų užtikrinimas, ir dėl to, kad perkančiajam subjektui sukeltų didelių nepatogumų ar nemažą išlaidų dubliavimą;

134.2.2. atskiro pakeitimo vertė neviršija 50 (penkiasdešimt) procentų, o bendra atskirų pakeitimų pagal šį punktą vertė – 100 (šimto) procentų pradinės pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties vertės. Tokiais pakeitimais negali būti siekiama išvengti Įstatyme pirkimui nustatytos tvarkos taikymo;

134.3. pakeitimo būtinybė atsirado dėl aplinkybių, kurių protingas ir apdairus perkantysis subjektas negalėjo numatyti, ir kai yra kartu visos šios sąlygos:

134.3.1. pakeitimu iš esmės nepakeičiamas pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties pobūdis;

134.3.2. atskiro pakeitimo vertė neviršija 50 (penkiasdešimt) procentų, o bendra atskirų pakeitimų pagal šį punktą vertė – 100 (šimto) procentų pradinės pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties vertės. Tokiais pakeitimais negali būti siekiama išvengti Įstatyme pirkimui nustatytos tvarkos taikymo;

134.4. pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties šalis, su kuria perkantysis subjektas sudarė sutartį, pakeičiama nauja sutarties šalimi dėl bent vienos iš šių priežasčių:

134.4.1. įgyvendinant pirkimo dokumentuose iš anksto nedviprasmiškai, laikantis Aprašo 134.1 punkte nustatytų reikalavimų, suformuluotą pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties peržiūros sąlygą ar pasirinkimo galimybę;

134.4.2. dėl pradinio tiekėjo reorganizavimo, likvidavimo, restruktūrizavimo ar bankroto procedūros naujas tiekėjas, atitinkantis anksčiau pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacinius reikalavimus, visiškai arba iš dalies perima pradinio tiekėjo teises ir pareigas. Toks tiekėjo pakeitimas negali lemti kitų esminių sutarties pakeitimų ir taip negali būti siekiama išvengti Įstatymo taikymo;

134.4.3. kai pats perkantysis subjektas prisiima tiekėjo įsipareigojimus subtiekejų atžvilgiu. Toks sutarties pakeitimas galimas, jeigu pirkimo dokumentuose buvo nustatyta tiesioginio atsiskaitymo su subtiekejais galimybė, kaip nustatyta Įstatymo 96 straipsnio 2 dalyje;

134.5. pakeitimas, neatsižvelgiant į jo vertę, nėra esminis, kaip nustatyta Aprašo 136 punkte. Visais atvejais pirkimo sutarties ar preliminarios sutarties pakeitimai, kuriems buvo suteikiami Viešųjų pirkimų tarnybos sutikimai pagal iki 2017 m. liepos 1 d. galiojusį viešųjų pirkimų teisinį reguliavimą, laikytini neesminiais pirkimo sutarties ar preliminarios sutarties pakeitimais.

134.6. yra kartu visos šios sąlygos:

134.6.1. bendra atskirų pakeitimų pagal šį punktą vertė neviršija atitinkamų mažos vertės pirkimo vertės ribų;

134.6.2. bendra atskirų pakeitimų pagal šį punktą vertė neviršija 10 (dešimt) procentų pradinės pirkimo sutarties ar preliminarios sutarties vertės prekių ar paslaugų pirkimo atveju ir 15 (penkiolikos) procentų – darbų pirkimo atveju;

134.6.3. pakeitimu iš esmės nepakeičiamas pirkimo sutarties ar preliminarios sutarties pobūdis.

135. Jeigu pirkimo sutarties ar preliminarios sutarties vertė buvo peržiūreta pagal joje nurodytas kainų peržiūros sąlygas, taikant Aprašo 134.2-134.3, 134.6 punktus, atsižvelgiama į patikslintą sutarties vertę.

136. Pirkimo sutarties ar preliminarios sutarties pakeitimas jos galiojimo laikotarpiu laikomas esminiu pagal Aprašo 134.5 punktą, kai juo pakeičiamas pirkimo sutarties ar preliminarios sutarties bendrasis pobūdis. Bet kuriuo atveju, esminiais pirkimo sutarties ar preliminarios sutarties pakeitimais laikomi tokie pakeitimai, kai tenkinama bent viena iš šių sąlygų (taikant Aprašo 134 punkte nurodytus atvejus į šias sąlygas neatsižvelgiama):

136.1. pakeitimu nustatoma tokia nauja sąlyga, kurią įtraukus į pradinį pirkimą, būtų galima priimti kitų kandidatų paraiškų, dalyvių pasiūlymų ar pirkimas sudomintų daugiau tiekėjų;

136.2. dėl pakeitimo ekonominė pirkimo sutarties ar preliminarios sutarties pusiausvyra pasikeičia tiekėjo, su kuriuo sudaryta ši sutartis, naudai taip, kaip nebuvo aptarta pradinėje sutartyje;

136.3. pakeitimu labai padidėja pirkimo sutarties ar preliminarios sutarties apimtis;

136.4. tiekėją, su kuriuo sudaryta pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis, pakeičia naujas tiekėjas dėl kitų priežasčių, negu Aprašo 134.4 punkte nurodytos priežastys.

137. Jeigu pirkimo sutarties ar preliminarios sutarties pakeitimas atliekamas kitais negu apibrėžti Aprašo 134 punkto atvejais, tokiam pakeitimui atlikti turi būti atliekama nauja pirkimo procedūra pagal Įstatymo reikalavimus.

XIX. PIRKIMO SUTARTIES AR PRELIMINARIOS SUTARTIES NUTRAUKIMAS

138. Perkantysis subjektas be kitų teisės aktais ar sutartyje nustatytų pagrindų gali vienašališkai nutraukti pirkimo sutartį, preliminariąją sutartį ar sutartį, kuria keičiama pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis, jeigu:

138.1. pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis buvo pakeista pažeidžiant Įstatymo 97 straipsnį;

138.2. paaiškėjo, kad tiekėjas, su kuriuo sudaryta pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis, turėjo būti pašalintas iš pirkimo procedūros, taikant Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsnio 1 dalį, kuri taikoma kartu su Įstatymo 59 straipsnio 1 dalimi, jeigu nurodyti pašalinimo pagrindai buvo įtvirtinti pirkimo dokumentuose;

138.3. paaiškėjo, kad su tiekėju neturėjo būti sudaryta pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis dėl to, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas procese pagal Sutarties dėl Europos

Sąjungos veikimo 258 straipsnį pripažino, kad nebuvo įvykdyti įsipareigojimai pagal Europos Sąjungos steigiamąsias sutartis ir Direktyvą 2014/25/ES.

139. Aprašo 138 punkte nurodytais pagrindais nutraukiant pirkimo sutartį, preliminariąją sutartį ar sutartį, kuria keičiama pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis, laikomasi šių reikalavimų:

139.1. apie sutarties nutraukimą Perkantysis subjektas privalo iš anksto pranešti tiekėjui per sutartyje nustatytą terminą, o jeigu sutartyje toks terminas nenurodytas, – prieš 30 (trisdešimt) dienų;

139.2. sutarties nutraukimas atleidžia Perkantįjį subjektą ir tiekėją nuo sutarties vykdymo;

139.3. sutarties nutraukimas neturi įtakos ginčų nagrinėjimo tvarką nustatančių sutarties sąlygų ir kitų sutarties sąlygų galiojimui, jeigu šios sąlygos pagal savo esmę lieka galioti ir po sutarties nutraukimo;

139.4. kai sutartis nutraukta, tiekėjas gali reikalauti grąžinti jam viską, ką jis yra perdavęs Perkančiajam subjektui vykdydamas sutartį, jeigu jis tuo pačiu metu grąžina Perkančiajam subjektui visa tai, ką buvo iš pastarojo gavęs. Kai grąžinimas natūra neįmanomas ar nepriimtinas dėl sutarties dalyko pasikeitimo, atlyginama pagal to, kas buvo gauta, vertę pinigais, jeigu toks atlyginimas neprieštarauja protingumo, sąžiningumo ir teisingumo kriterijams. Jeigu sutarties vykdymas yra tęstinis ir dalinis, galima reikalauti grąžinti tik tai, kas buvo gauta po sutarties nutraukimo. Restitucija neturi įtakos sąžiningų trečiųjų asmenų teisėms ir pareigoms.

140. Pirkimo sutartis, preliminarioji sutartis ar sutartis, kuria keičiama pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis, gali būti nutrauktos ir kitais sutartyje bei CK nustatytais atvejais ir tvarka.

XX. KITŲ ŪKIO SUBJEKTŲ PAJĖGUMŲ PASITELKIMAS. SUBRANGA, SUBTIEKIMAS, SUBTEIKIMAS

141. Jeigu Perkantysis subjektas pirkimo dokumentuose nustato tiekėjų pašalinimo pagrindus, kvalifikacijos reikalavimus, kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos kokybės vadybos sistemos standartus, tiekėjas:

141.1. gali remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais, kad atitiktų:

141.1.1. reikalavimą turėti specialų leidimą arba būti tam tikrų organizacijų nariu pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 47 straipsnio 2 dalies nuostatas,

141.1.2. finansinio ir ekonominio pajėgumo reikalavimus pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 47 straipsnio 3 dalies nuostatas,

141.1.3. techninio ir profesinio pajėgumo reikalavimus pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 47 straipsnio 6 dalies nuostatas.

141.2. Jeigu reikalaujama išsilavinimo, profesinės kvalifikacijos ar profesinės patirties arba reikalaujama turėti specialų leidimą ar būti tam tikrų organizacijų nariu, tiekėjas gali remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais tik tuo atveju, jeigu tie subjektai patys suteiks paslaugas, atliks darbus, kuriems reikia jų turimų pajėgumų.

142. Tiekėjas neprivalo nurodyti visų subrangovų, subtiekėjų, subteikėjų bei pateikti jų dokumentų, patvirtinančių teisę verstis veikla, jeigu Perkantysis subjektas pirkimo dokumentuose nenustato tiekėjų pašalinimo pagrindų, kvalifikacijos reikalavimų, kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos kokybės vadybos sistemos standartų ar šių reikalavimų nenustato subrangovams. Tokiu atveju, Perkantysis subjektas gali reikalauti, jog tiekėjas, sudaręs pirkimo sutartį, pateiktą informaciją apie subrangovus, subtiekėjus, subteikėjus, kurie turi teisę verstis veikla. Ši Aprašo nuostata taikoma ir tais atvejais, kai Perkantysis subjektas pirkimo dokumentuose nenustatė tokios galimybės.

143. Jeigu tiekėjo pasitelkiamas ūkio subjektas netenkina jam keliamų kvalifikacijos reikalavimų arba jo padėtis atitinka bent vieną perkančiojo subjekto, vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 46 straipsniu, nustatytą pašalinimo pagrindą, Perkantysis subjektas turi pareikalauti per jo nustatytą terminą pakeisti jį reikalavimus atitinkančiu ūkio subjektu.

144. Kai tiekėjas remiasi kitų ūkio subjektų pajėgumais, atsižvelgdamas į pirkimo dokumentuose nustatytus ekonominio ir finansinio pajėgumo reikalavimus, perkantysis subjektas gali reikalauti, kad tiekėjas ir ūkio subjektai, kurių pajėgumais remiamasi, prisiimtų solidarią atsakomybę už pirkimo sutarties įvykdymą.

145. Perkantysis subjektas pirkimo dokumentuose turi teisę nustatyti tiesioginio atsiskaitymo su subtiekejais galimybę ir tokio atsiskaitymo tvarką, kurioje, be kitų reikalavimų, gali būti nustatyta teisė tiekėjui prieštarauti nepagrįstiems mokėjimams. Perkantysis subjektas ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas nuo Aprašo 147 punkte nurodytos informacijos gavimo raštu informuoja subtiekejus apie tokią tiesioginio atsiskaitymo galimybę, o subtiekėjas, norėdamas pasinaudoti tokia galimybe, raštu pateikia prašymą Perkančiajam subjektui. Tais atvejais, kai subtiekėjas išreiškia norą pasinaudoti tiesioginio atsiskaitymo galimybe, turi būti sudaroma trišalė sutartis tarp Perkančiojo subjekto, pirkimo sutartį sudariusio tiekėjo ir jo subtiekejo, kurioje aprašoma tiesioginio atsiskaitymo su subtiekeju tvarka, atsižvelgiant į pirkimo dokumentuose ir subtiekimu sutartyje nustatytus reikalavimus.

146. Aprašo 145 punkte nustatyti reikalavimai nekeičia pagrindinio tiekėjo atsakomybės dėl numatomos sudaryti pirkimo sutarties įvykdymo.

147. Pirkimo dokumentuose gali būti nustatyta, kad, sudarius pirkimo sutartį, tačiau ne vėliau negu pirkimo sutartis pradeda vykdyti, tiekėjas išipareigoja Perkančiajam subjektui pranešti tuo metu žinomų subtiekejų pavadinimus, kontaktinius duomenis ir jų atstovus. Perkantysis subjektas taip pat gali reikalauti, kad tiekėjas informuotų apie šios informacijos pasikeitimą visu pirkimo sutarties vykdymo metu, taip pat apie naujus subtiekejus, kuriuos jis ketina pasitelkti vėliau. Jeigu subrangovams, subtiekejams, subteikėjams taikomi tiekėjų pašalinimo pagrindai, kartu su informacija apie naujus subrangovus, subtiekejus, subteikėjus pateikiami ir nurodytų subjektų pašalinimo pagrindų nebuvimą patvirtinantys dokumentai.

XXI. PIRKIMŲ BŪDAI IR JŲ PASIRINKIMO SĄLYGOS

148. Pirkimai atliekami šiais būdais:

148.1. skelbiama apklausa;

148.2. neskelbiama apklausa.

149. Jei Perkantysis subjektas nusprendžia vykdyti pirkimą kuriuo nors iš pirkimo būdų, numatytų Įstatyme, pirkimas vykdomas vadovaujantis atitinkamą pirkimo būdą reglamentuojančiomis Įstatymo nuostatomis, tačiau tokiu atveju Perkantysis subjektas turi teisę nustatyti trumpesnius pirkimo procedūrų terminus (pasiūlymo pateikimo, pirkimo dokumentų paaiškinimo) ir (arba) nekelti reikalavimų dėl pašalinimo pagrindų nebuvimo, kvalifikacijos, kokybės vadybos sistemos ir (arba) aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartų taikymo, netikrinti neįprastai mažos kainos ir (arba) neatmesti tiekėjo pasiūlymo dėl per didelės, Perkančiajam subjektui nepriimtinos kainos (jei pirkimo dokumentuose nenustatyta kitaip).

150. Perkantysis subjektas, atlikdamas mažos vertės pirkimus, taip pat gali taikyti elektroninį aukcioną. Elektroninis aukcionas taip pat gali būti taikomas atnaujinant varžymą tarp preliminariosios sutarties šalių, kai preliminarioji sutartis yra sudaryta su keliais tiekėjais.

151. Pirkimas skelbiamos apklausos būdu gali būti atliekamas visais atvejais, tinkamai apie jį paskelbus.

152. Neskelbiamos apklausos būdu pirkimas gali būti atliekamas, kai pagal Įstatymą ir Apraše nustatytas sąlygas apie mažos vertės pirkimą neprivaloma skelbti.

153. Neskelbiant apie pirkimą gali būti perkama:

153.1. prekės, paslaugos ar darbai, kai:

153.1.1. pirkimas, apie kurį buvo skelbta, neįvyko, nes nebuvo gauta pasiūlymų;

153.1.2. atliekant pirkimą, apie kurį buvo skelbta, visi gauti pasiūlymai neatitiko pirkimo dokumentų reikalavimų arba buvo pasiūlytos per didelės Perkančiajam subjektui nepriimtinos kainos, o pirkimo sąlygos iš esmės nekeičiamos ir į neskelbiamą pirkimą kviečiami visi pasiūlymus pateikę tiekėjai, atitinkantys Perkančiojo subjekto nustatytus minimalius kvalifikacijos reikalavimus;

153.1.3. perkama tik mokslo, eksperimentų, studijų, mokslinio ar techninio tobulinimo tikslais, jeigu nesiekama gauti pelno arba padengti mokslinių tyrimų, eksperimentų, studijų ar eksperimentinės plėtros ar techninio tobulinimo išlaidų ir jeigu toks pirkimas neribos konkurencijos vėlesniuose tokiuose pirkimuose;

153.1.4. prekes patiekti, paslaugas suteikti ar darbus atlikti gali tik konkretus tiekėjas dėl vienos iš šių priežasčių:

153.1.4.1. pirkimo tikslas yra sukurti ar įsigyti unikalų meno kūrinį ar meninį atlikimą;

153.1.4.2. konkurencijos nėra dėl techninių priežasčių;

153.1.4.3. dėl išimtinių teisių, įskaitant intelektinės nuosavybės teises, apsaugos;

153.1.5. dėl įvykių, kurių Perkantysis subjektas negalėjo iš anksto numatyti, būtina skubiai įsigyti reikalingų prekių, paslaugų ar darbų ir tokio pirkimo negalima atlikti skelbiamos apklausos būdu. Aplinkybės, kuriomis grindžiama ypatinga skuba, negali priklausyti nuo Perkančiojo subjekto;

153.1.6. atliekami mažos vertės pirkimai, kai prekių ar paslaugų pirkimo sutarties vertė neviršija 30 000 Eur (trisdešimt tūkstančių eurų) (be PVM), o darbų pirkimo sutarties vertė neviršija 60 000 Eur (šešiasdešimt tūkstančių eurų) (be PVM);

153.2. prekės, kai:

153.2.1. Perkantysis subjektas pagal ankstesnę pirkimo sutartį iš tam tikro tiekėjo pirko prekių ir nustatė, kad iš jo tikslinga pirkti papildomai, siekiant iš dalies pakeisti turimas prekes ar įrenginius arba padidinti turimų prekių ar įrenginių kiekį, kai, pakeitus tiekėją, Perkančiajam subjektui reikėtų įsigyti medžiagų, turinčių kitokias technines charakteristikas, ir dėl to atsirastų nesuderinamumas arba per didelių techninių eksploatavimo ir priežiūros sunkumų;

153.2.2. jeigu prekės kotiruojamos ir perkamos prekių biržoje;

153.2.3. jeigu yra trumpalaikės ypač palankios sąlygos, leidžiančios reikalingas prekes įsigyti už daug mažesnę negu rinkos kainą;

153.2.4. kai ypač palankiomis sąlygomis perkama iš tiekėjo, kuris yra likviduojamas, restruktūrizuojamas, bankrutuojantis, bankrutavęs ar su kreditoriais sudaręs taikos sutartį, arba tiekėjui taikomos panašios procedūros pagal šalies, kurioje jis registruotas, teisės aktus.

153.3. paslaugos ir darbai, kai iš to paties tiekėjo perkamos naujos paslaugos ar darbai, panašūs į tuos, kurie buvo pirkti pagal pirminę pirkimo sutartį, kai yra visos šios sąlygos kartu:

153.3.1. nauji pirkimai yra skirti tam pačiam projektui, dėl kurio buvo sudaryta pirminė pirkimo sutartis, vykdyti, o pagrindiniame projekte buvo numatyta galimų papildomų paslaugų ar darbų pirkimo apimtis ir sąlygos, kurioms esant bus perkama papildomai;

153.3.2. pirminė pirkimo sutartis buvo sudaryta paskelbus apie pirkimą Įstatyme ir / ar Apraše nustatyta tvarka, skelbime nurodžius apie galimybę pirkti papildomai ir atsižvelgus į papildomų pirkimų vertę.

153.4. Neskelbiamos apklausos būdu taip pat gali būti perkamos:

153.4.1. prekės ir paslaugos naudojant reprezentacinėms išlaidoms skirtas lėšas;

153.4.2. muziejų eksponatai, archyvų ir bibliotekų dokumentai, prenumeruojami laikraščiai ir žurnalai;

153.4.3. prekės iš valstybės rezervo;

153.4.4. licencijos naudotis bibliotekiniais dokumentais ar duomenų (informacinėmis) bazėmis;

153.4.5. Perkančiojo subjekto darbuotojų mokymo ir konferencijų paslaugos;

153.4.6. ekspertų komisijų, komitetų, tarybų narių, taip pat jų pasitelkiamų ekspertų teikiamos nematerialaus pobūdžio (intelektinės) paslaugos;

153.4.7. prekės, jeigu jos gaminamos tik mokslinių tyrimų, eksperimentų, studijų ar eksperimentinės plėtros tikslais ir yra ženklinamos kaip išimtinai mokslo tikslams skirtos prekės;

153.4.8. keleivių pervežimo, nakvynės ir kitos su tarnybine komandiruote susijusios paslaugos, kai jos įsigyjamos iš tiesioginio paslaugos teikėjo.

XXII. SKELBIAMA APKLAUSA

154. Vykdamas skelbiamą apklausą, apie mažos vertės pirkimą skelbiama Apraše nustatyta tvarka.

155. Skelbiama apklausa gali būti vykdoma, kviečiant suinteresuotus tiekėjus pateikti pasiūlymus arba kviečiant suinteresuotus tiekėjus teikti paraiškas dalyvauti pirkime ir ribojant kandidatų, teiksiančių pasiūlymus, skaičių.

156. Paraiškų ar pasiūlymų pateikimo terminas negali būti trumpesnis nei 3 (trys) darbo dienos nuo skelbimo išsiuntimo ar kvietimo pateikti pasiūlymus išsiuntimo dienos.

157. Tuo atveju, kai skelbiama apklausa atliekama neribojant tiekėjų skaičiaus, skelbiama apklausa vykdoma šiais etapais:

157.1. Perkantysis subjektas parengia pirkimo dokumentus ir paskelbia skelbimą apie pirkimą;

157.2. Tiekėjai kviečiami pateikti paraiškas ar pasiūlymus iki skelbime nurodyto termino pabaigos. Perkantysis subjektas turi teisę, paskelbęs skelbimą, papildomai informuoti potencialius tiekėjus, raštu kviesdamas juos dalyvauti pirkime;

157.3. Jeigu taikoma, Perkantysis subjektas patikrina, ar nėra pirkimo dokumentuose nustatytų tiekėjų pašalinimo pagrindų, ar kandidatai atitinka keliamus kvalifikacijos reikalavimus ir reikalaujamus kokybės vadybos sistemos ir (arba) aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartus (jeigu pirkimo dokumentuose buvo reikalaujama pateikti dokumentus);

157.4. Perkantysis subjektas susipažįsta su pateiktais pasiūlymais ir tuo atveju, jei pirkimo dokumentuose numatyta, kad Perkantysis subjektas po pasiūlymų pateikimo turi teisę derėtis dėl pasiūlymų, tiekėjus kviečia derėtis, laikantis Aprašo 163 p. nustatytos tvarkos;

157.5. Perkantysis subjektas įvertina tiekėjų pateiktus pasiūlymus;

157.6. Perkantysis subjektas sudaro pasiūlymų eilę. Pasiūlymai eilėje surašomi ekonominio naudingumo mažėjimo tvarka. Pasiūlymų eilė nenustatoma, jei buvo gautas tik vienas pasiūlymas.

157.7. Prieš nustatydamas laimėjusį pasiūlymą, Perkantysis subjektas reikalauja, kad tiekėjas, kurio pasiūlymas gali būti pripažintas laimėjusiu, pateiktų aktualius dokumentus, patvirtinančius jo pašalinimo pagrindų nebuvimą ir atitiktį kvalifikacijos reikalavimams, ir, jeigu taikytina, patvirtinančius jo atitiktį kokybės vadybos sistemos ir (arba) aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartams (jeigu pirkimo dokumentuose buvo taikomas EBVPD arba Atitikties deklaracija).

158. Tuo atveju, kai, vykdant skelbiamą apklausą, ribojamas kandidatų skaičius, atliekama kvalifikacinė atranka. Perkantysis subjektas skelbime apie skelbiamą apklausą nustato, kiek mažiausiai kandidatų bus pakviesta pateikti pasiūlymus ir kokie yra kandidatų kvalifikacinės atrankos kriterijai ir tvarka.

159. Perkantysis subjektas, nustatydamas atrinkamų kandidatų skaičių, kvalifikacinės atrankos kriterijus ir tvarką, laikosi šių reikalavimų:

159.1. užtikrinama reali konkurencija, kvalifikacinės atrankos kriterijai aiškūs ir nediskriminuojantys;

159.2. kvalifikacinės atrankos kriterijai nustatyti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 54 straipsnio pagrindu.

160. Kvalifikacinė atranka atliekama tik iš tų kandidatų, kurie atitinka Perkančiojo subjekto nustatytus minimalius kvalifikacijos reikalavimus.

161. Mažiausias skelbime apie skelbiamą apklausą nurodomas kandidatų, kurie bus kviečiami derėtis, skaičius negali būti mažesnis kaip 3 (trys). Pateikti pasiūlymus kviečiama ne mažiau kandidatų, negu Perkančiojo subjekto nustatytas mažiausias kviečiamų kandidatų skaičius. Jeigu mažesnis kandidatų skaičius atitinka reikalavimus dėl pašalinimo pagrindų nebuvimo ar kvalifikacijos reikalavimų atitikimo (jeigu taikomi pašalinimo pagrindai ir kvalifikacijos reikalavimai), visi kandidatai kviečiami derėtis. Pirkimo metu Perkantysis subjektas negali kviešti dalyvauti pirkime kitų, paraiškų nepateikusių tiekėjų arba kandidatų, kurie neatitinka minimalių kvalifikacijos reikalavimų.

162. Perkantysis subjektas skelbiamą apklausą, ribojant kandidatų skaičių, vykdo tokiais etapais:

162.1. Perkantysis subjektas parengia pirkimo dokumentus ir paskelbia skelbimą apie pirkimą.

162.2. Tiekėjai kviečiami pateikti paraiškas iki skelbime nurodyto termino pabaigos. Perkantysis subjektas turi teisę, paskelbęs skelbimą, papildomai informuoti potencialius tiekėjus, raštu kviesdamas juos dalyvauti pirkime.

162.3. Perkantysis subjektas patikrina, ar nėra pirkimo dokumentuose nustatytų kandidatų pašalinimo pagrindų, ar tiekėjai atitinka keliamus kvalifikacijos reikalavimus ir, jeigu taikytina, reikalaujamus kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartus;

162.4. Perkantysis subjektas atlieka tiekėjų kvalifikacinę atranką;

162.5. atrinktus kandidatus vienu metu raštu kviečia pateikti pasiūlymus;

162.6. Perkantysis subjektas susipažįsta su pateiktais pasiūlymais ir tuo atveju, jei pirkimo dokumentuose numatyta, kad Perkantysis subjektas po pasiūlymų pateikimo turi teisę derėtis dėl pasiūlymų, tiekėjus kviečia derėtis;

162.7. su kiekvienu tiekėju atskirai deramasi dėl pasiūlymo sąlygų, siekiant geriausio rezultato. Derybų rezultatai įforminami protokolu, kuris tiek, kiek juo keičiamas pateiktas pasiūlymas, laikomas galutiniu tiekėjo pasiūlymu;

162.8. vadovaujantis pirkimo dokumentuose nustatyta pasiūlymų vertinimo tvarka ir kriterijais, pagal derybų rezultatus, užfiksuotus pasiūlymuose ir derybų protokoluose, nustatomas geriausias pasiūlymas.

163. Derybų metu laikomasi šių reikalavimų:

163.1. tretiesiems asmenims Perkantysis subjektas negali atskleisti jokios iš tiekėjo gautos informacijos be jo sutikimo, taip pat tiekėjas negali būti informuojamas apie susitarimus, pasiektus su kitais tiekėjais;

163.2. visiems dalyviams taikomi vienodi reikalavimai, suteikiamos vienodos galimybės ir pateikiama vienoda informacija; teikdamas informaciją Perkantysis subjektas neturi diskriminuoti vienių tiekėjų kitų naudai;

163.3. derybų eiga įforminama raštu. Derybų protokolą pasirašo komisijos pirmininkas ir dalyvio, su kuriuo derėtasi, įgaliotas atstovas. Pirkimo organizatorius derybų rezultatus įformina Tiekėjų apklausos pažymoje. Derybos gali būti vykdomos laiškais ar elektroniniais laiškais.

XXIII. NESKELBIAMA APKLAUSA

164. Atliekant mažos vertės pirkimą neskelbiamos apklausos būdu, Perkantysis subjektas kreipiasi į jo pasirinktus tiekėjus, prašydamas pateikti pasiūlymus pagal jo keliamus reikalavimus.

165. Pirkimas gali būti atliekamas neskelbiamos apklausos būdu, jei pirkime, apie kurį buvo skelbta, nebuvo gauta paraiškų ar pasiūlymų arba visos pateiktos paraiškos ar pasiūlymai yra netinkami, o pirminės pirkimo sąlygos iš esmės nekeičiamos.

166. Kvietimus tiekėjams siunčia paskirtas komisijos narys (jei tiekėjų apklausą atlieka komisija) ar pirkimo organizatorius (jei tiekėjų apklausą atlieka pirkimo organizatorius).

167. Vykdamas pirkimą neskelbiamos apklausos būdu, tiekėjai apklausiami:

167.1. žodine forma – informacijos keitimasis tarp perkančiojo subjekto ir tiekėjų vykdomas žodžiu, telefonu, tiesiogiai prekybos vietoje, vertinant internete tiekėjų skelbiamą informaciją apie prekių, paslaugų ir darbų kainą ir kitaip. Žodine forma tiekėjai gali būti apklausiami tais atvejais, kai pirkimą atlieka pirkimo organizatorius ir prekių ar paslaugų vienkartinio pirkimo/sutarties vertė neviršija 10 000 Eur (dešimt tūkstančių eurų) (be PVM), o darbų neviršija 20 000 Eur (dvidešimt tūkstančių eurų) (be PVM).

167.2. rašytine forma – paštu, elektroniniu paštu, per kurjerį, faksu, CVPIS ar kitomis priemonėmis, kurias galima perskaityti, atgaminti ir perduoti. Neskelbiama apklausa CVP IS priemonėmis (išskyrus įstatyme nustatytus išimtinis atvejus) turi būti vykdoma šiais atvejais:

167.2.1. jei pirkime, apie kurį buvo skelbta, nebuvo gauta paraiškų ar pasiūlymų arba visos pateiktos paraiškos ar pasiūlymai yra netinkami, o pirminės pirkimo sąlygos iš esmės nekeičiamos;

167.2.2. kai paslaugos perkamos po projekto konkurso, apie kurį buvo skelbta CVP IS, jeigu pirkimo sutartis sudaroma pagal projekto konkurse nustatytas taisykles ir perkama iš projekto konkurso laimėtojo arba vieno iš jų. Pastaruoju atveju į derybas kviečiami visi laimėtojai;

167.2.3. jeigu perkamos prekės gaminamos tik mokslinių tyrimų, eksperimentų, studijų ar eksperimentinės plėtros tikslais ir jeigu tokiu pirkimu nesiekama išigyjamų prekių masine gamyba sustiprinti komercinio pajėgumo arba padengti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros išlaidų.

167.2.4. jeigu dėl įvykių, kurių Perkantysis subjektas negalėjo iš anksto numatyti, būtina skubiai įsigyti reikalingų prekių, paslaugų ar darbų. Aplinkybės, kuriomis grindžiama ypatinga skuba, negali priklausyti nuo Perkančiojo subjekto.

168. Komisija ar pirkimo turi kreiptis į 3 (tris) ir daugiau tiekėjų, išskyrus šiuos atvejus, kai galima apklausti ir vieną tiekėją:

168.1. kai įkainiai yra patvirtinti Lietuvos Respublikos įstatymais ar kitais teisės aktais, o tiekėjas nėra perkantysis subjektas (apmokėjimai už automobilių techninę apžiūrą ir pan.);

168.2. dėl įvykių, kurių Perkantysis subjektas negalėjo iš anksto numatyti, būtina skubiai įsigyti reikalingų prekių, paslaugų ar darbų. Aplinkybės, kuriomis grindžiama ypatinga skuba, negali priklausyti nuo Perkančiojo subjekto;

168.3. darbuotojų kvalifikacijos kėlimo specializuotuose apmokymo seminaruose ir kursuose paslaugas;

168.4. darbuotojų sveikatos priežiūros paslaugos (pažymų, įvykus nelaimingiems atsitikimams, gavimas iš to sveikatos priežiūros centro, kuriame buvo suteikta pirmoji medicininė pagalba, darbuotojų sveikatos medicininiai patikrinimai);

168.5. technikos aptarnavimo garantiniu laikotarpiu paslaugas;

168.6. įsigytos ir autorizuotos Perkančiojo subjekto poreikiams programinės įrangos priežiūros, tobulinimo ir vystymo paslaugas;

168.7. techninio projekto, darbo projekto ar techninio ir darbo projekto autorinės priežiūros paslaugas;

168.8. jei didesnio tiekėjų skaičiaus apklausa reikalautų neproporcingai didelių laiko ir (ar) lėšų sąnaudų;

168.9. perkant pašto ženklus, pašto paslaugas, išskyrus siuntinių perlaidas;

168.10. prenumeruojant laikraščius ir žurnalus;

168.11. perkant meno kūrinius;

168.12. įsigyjant stovėjimo aikštelių talonus (bilietus);

168.13. perkant viešojo transporto (troleibuso, autobuso), geležinkelio, oro ar vandens transporto ir tarp miestinių autobusų bilietus;

168.14. perkant reklamos, skelbimų ir straipsnių išspausdinimo Lietuvos spaudoje paslaugas;

168.15. kai prekės ir paslaugos yra perkamos, naudojant reprezentacinėms išlaidoms skirtas lėšas;

168.16. išlaidos, susijusios su dalyvavimu parodose (parodų bilietai, parodų dalyvių mokesčiai, ekspozicijas vietos nuoma ir kitos išlaidos);

168.17. perkant prekes, gaminamas tik mokslo, eksperimentavimo, studijų ar techninio tobulinimo tikslais, nesiekiant gauti pelno arba padengti mokslo ar tobulinimo išlaidų;

168.18. perkant muziejų eksponatus, archyvinius ir bibliotekinius dokumentus;

168.19. ypač palankiomis sąlygomis perkant prekes iš bankrutuojančių, likviduojamų, ar restruktūrizuojamų ūkio subjektų;

168.20. jeigu perkantysis subjektas pagal ankstesnę pirkimo sutartį iš kokio nors tiekėjo pirko prekių ir nustatė, kad iš jo verta pirkti papildomai, siekiant iš dalies pakeisti turimas prekes ar įrenginius arba padidinti turimų prekių ar įrenginių kiekį, kai, pakeitus tiekėją, perkančiajam

subjektui reikėtų įsigyti medžiagų, turinčių kitokias technines charakteristikas, ir dėl to atsirastų nesuderinamumas arba per didelių techninių eksploatavimo ir priežiūros sunkumų;

168.21. paslaugos ir darbai taip pat gali būti perkami, kai iš to paties tiekėjo perkamos naujos paslaugos ar darbai, panašūs į tuos, kurie buvo pirkti pagal pirminę pirkimo sutartį, kai visi nauji pirkimai yra skirti tam pačiam projektui, dėl kurio buvo sudaryta pirminė pirkimo sutartis, vykdyti ir tiekėjo pakeitimas būtų nenaudingas dėl techninių, technologinių, suderinamumo ar meninių, autorystės priežasčių.

168.22. sutarties vertė, perkant prekes ar paslaugas neviršija 10 000 eurų (dešimt tūkstančių eurų) (be PVM), o perkant darbus –20 000 eurų (dvidešimt eurų) (be PVM).

169. Neskelbiamos apklausos metu gali būti nevykdoma vokų atplėšimo procedūra (99 punktas), gali būti deramasi dėl pasiūlymo sąlygų. Perkantysis subjektas pirkimo dokumentuose nurodo, ar bus deramasi arba kokiais atvejais bus deramasi, ir derėjimosi tvarką.

XXIV. MAŽOS VERTĖS PIRKIMŲ DOKUMENTAVIMAS IR ATASKAITŲ PATEIKIMAS

170. Kai pirkimą atlieka komisija, kiekvienas jos sprendimas protokoluojamas. Kai pirkimą atlieka pirkimo organizatorius - pildoma tiekėjų apklausos pažyma.

171. Kiekviena pirkimo procedūra dokumentuojama toliau nurodomais dokumentais:

171.1. jei atliekama apklausa žodžiu, pirkimą patvirtinantys dokumentai yra sutartis ir CVP IS paskelbta informacija apie ją;

171.2. jei atliekama apklausa raštu, pirkimą patvirtinantys dokumentai yra susirašinėjimo informacija, įskaitant skelbimą apie pirkimą (jei pirkimas buvo skelbiamas) ir kitus pirkimo dokumentus, protokolai (fiksuojuantys komisijos sprendimus ar surašomi derybų ar susitikimų su tiekėjais atveju), taip pat sudaryta sutartis ir CVP IS paskelbta informacija apie ją.

172. Dokumentus, kurie privalo būti pildomi pirkimo procedūrų metu (neįskaitant nurodytų Aprašo 171 p.), Perkantysis subjektas nustato vidaus dokumentuose. Tais atvejais, kai pirkimą atlieka vienas asmuo ir jį patvirtinantys dokumentai yra saugomi to asmens elektroniniame pašte ar CVP IS naudotojo paskyroje, Perkantysis subjektas užtikrina tokių dokumentų prieinamumą, iškilus tokiam poreikiui.

173. Atlikus pirkimą, komisijos sekretorius ar pirkimo organizatorius veda atliktų pirkimų apskaitą ir, kalendorinių metų pabaigoje atsakingas asmuo parengia visų per kalendorinius metus atliktų mažos vertės pirkimų ataskaitą pagal tipinę Atn-3 formą.

174. Ne vėliau kaip per 30 (trisdešimt) dienų nuo kalendorinių metų pabaigos paskelbia CVP IS, kaip nustatyta Viešųjų pirkimų ataskaitų rengimo ir teikimo tvarkos apraše, patvirtintame Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus įsakymu.

175. Paraiškos, pasiūlymai, pirkimo dokumentai, paraiškų ir pasiūlymų nagrinėjimo bei vertinimo dokumentai, kiti su mažos vertės pirkimu susiję dokumentai, nepaisant jų pateikimo būdo, formos ir laikmenos, saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka, tačiau ne mažiau kaip 4 metus nuo pirkimo pabaigos.

176. Perkantysis subjektas ne vėliau kaip per 10 dienų CVP IS Viešųjų pirkimų tarnybos nustatyta tvarka gali paskelbti informaciją apie pirkimo sutarties neįvykdžiusius ar netinkamai ją įvykdžiusius tiekėjus (tiekėjų grupės atveju – visus grupės narius), taip pat apie ūkio subjektus, kurių pajėgumais rėmėsi tiekėjas ir kurie su tiekėju prisiėmė solidarią atsakomybę už pirkimo sutarties įvykdymą pagal Įstatymo 62 straipsnio 5 dalį, jeigu pažeidimas įvykdytas dėl tos pirkimo sutarties dalies, kuriai jie buvo pasitelkti, kai:

176.1. sutartis nutraukta dėl esminio pirkimo sutarties pažeidimo, kaip nustatyta CK (toliau – esminis pirkimo sutarties pažeidimas);

176.2. priimtas teismo sprendimas, kuriuo tenkinamas perkančiojo subjekto reikalavimas atlyginti nuostolius, patirtus dėl to, kad tiekėjas sutartyje nustatytą esminę sutarties sąlygą vykdė su dideliais arba nuolatinais trūkumais.

177. Aprašo 176 punkte nurodytas terminas skaičiuojamas:

177.1. jeigu tiekėjas nesikreipė į teismą, ginčydamas pirkimo sutarties nutraukimą dėl esminio pirkimo sutarties pažeidimo, – po 30 (trisdešimt) dienų nuo pirkimo sutarties nutraukimo;

177.2. jeigu tiekėjas kreipėsi į teismą, ginčydamas pirkimo sutarties nutraukimą dėl esminio pirkimo sutarties pažeidimo, – nuo teismo sprendimo, kuriuo nustatoma, kad nėra pagrindo tenkinti tiekėjo reikalavimą, įsiteisėjimo dienos;

177.3. nuo teismo sprendimo, kuriuo tenkinamas perkančiojo subjekto reikalavimas atlyginti nuostolius, patirtus dėl to, kad tiekėjas sutartyje nustatytą esminę sutarties sąlygą vykdė su dideliais arba nuolatinais trūkumais, įsiteisėjimo dienos.

178. Perkantysis subjektas, CVP IS paskelbęs Aprašo 176 punkte nurodytą informaciją, ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas apie tai informuoja tiekėją.

XXV. INFORMACIJOS APIE PIRKIMUS TEIKIMAS

179. Komisija ar pirkimo organizatorius nedelsdamas, bet ne vėliau kaip:

179.1. per 3 (tris) darbo dienas nuo sprendimo priėmimo, informuoja kiekvieną kandidatą ar dalyvį apie kvalifikacinių duomenų patikrinimo (jei buvo taikoma) rezultatus, išskyrus atvejus, kai pirkimo dokumentuose numatyta, jog atitiktis kvalifikacijos reikalavimams vertinama pagal EBVPD ar Atitikties deklaraciją;

179.2. per 5 (penkis) darbo dienas praneša suinteresuotiems kandidatams ir suinteresuotiems dalyviams, išskyrus atvejus, kai apklausa atlikta žodžiu, apie priimtą sprendimą sudaryti pirkimo sutartį ar preliminarią sutartį ir nurodo:

179.2.1. nustatytą pasiūlymų eilę;

179.2.2. laimėjusį pasiūlymą;

179.2.3. priežastis, dėl kurių buvo priimtas sprendimas nesudaryti pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties, pradėti pirkimą iš naujo;

179.2.4. kandidatui – jo paraiškos atmetimo priežastis;

179.2.5. dalyviui, kurio pasiūlymas buvo atmestas – pasiūlymo atmetimo priežastis, įskaitant, jeigu taikoma, informaciją, kad buvo pasinaudota Įstatymo 64 straipsnio 10 dalimi, 50 straipsnio 6 ir 7 dalyse nurodytais atvejais – taip pat priežastis, dėl kurių priimtas sprendimas dėl nelygiavertiškumo arba sprendimas, kad prekės, paslaugos ar darbai neatitinka nurodyto rezultatų apibūdinimo ar funkcinių reikalavimų;

179.2.6. dalyviui, kurio pasiūlymas nebuvo atmestas, - laimėjusio pasiūlymo charakteristikas ir santykinius pranašumus, dėl kurių šis pasiūlymas buvo pripažintas geriausiu, taip pat šį pasiūlymą pateikusių dalyvio ar preliminariosios sutarties šalių pavadinimus.

180. Perkantysis subjektas negali teikti informacijos, jeigu jos atskleidimas prieštarauja informacijos ir duomenų apsaugą reguliuojantiems teisės aktams arba visuomenės interesams, pažeidžia teisėtus konkretaus tiekėjo komercinius interesus arba turi neigiamą poveikį tiekėjų konkurencijai.

181. Jeigu Perkantysis subjektas pirkimo dokumentuose prašo pateikti ir prekių pavyzdžių, jis, įvertinęs pasiūlymus, nustatęs pasiūlymų eilę ir priėmęs sprendimą dėl laimėjusio pasiūlymo, iki pirkimo sutarties sudarymo turi leisti visiems dalyviams susipažinti su pateiktais pavyzdžiais.

182. Susipažinti su visa su pirkimais susijusia informacija gali tik komisijos nariai, komisijos posėdžiuose dalyvaujantys stebėtojai ir Perkančiojo subjekto ar jo įgaliotojo subjekto pakviesti ekspertai, Viešųjų pirkimų tarnybos atstovai, Perkančiojo subjekto vadovas, jo įgalioti asmenys, kiti asmenys ir institucijos, turinčios tokią teisę pagal jų veiklą reglamentuojančius Lietuvos Respublikos įstatymus, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu įgalioti Europos Sąjungos ar atskirų valstybių finansinę paramą administruojantys viešieji juridiniai asmenys. Kiti asmenys gali susipažinti tik su ta su pirkimais susijusia informacija, kurią atskleisti leidžia šis įstatymas.

183. Perkantysis subjektas, komisija, jos nariai ar ekspertai ir kiti asmenys, pirkimo organizatorius, nepažeisdami įstatymų reikalavimų, ypač dėl sudarytų pirkimo sutarčių skelbimo ir informacijos, susijusios su jos teikimu kandidatams ir dalyviams, negali tretiesiems asmenims atskleisti Perkančiajam subjektui pateiktos tiekėjo informacijos, kurios konfidencialumą nurodė tiekėjas. Tokią informaciją sudaro visų pirma komercinė (gamybinė) paslaptis ir konfidencialieji pasiūlymų aspektai. Pasiūlyme nurodyta prekių, paslaugų ar darbų kaina, išskyrus jos sudedamąsias dalis, nėra laikoma konfidencialia informacija. Konfidencialia taip pat nelaikytina informacija, nurodyta Įstatymo 32 str. 2 d. Dalyvių reikalavimu, Perkantysis subjektas turi juos supažindinti su kitų dalyvių pasiūlymais, išskyrus tą informaciją, kurią dalyviai nurodė kaip konfidencialią.

XXVI. GINČŲ NAGRINĖJIMAS

184. Tiekėjas, kuris mano, kad Perkantysis subjektas nesilaikė Įstatymo ar Aprašo reikalavimų, ar nepagrįstai nutraukė sutartį dėl esminio pirkimo sutarties pažeidimo ir taip pažeidė ar pažeis jo teisėtus interesus, šiame skyriuje nustatyta tvarka gali kreiptis į apygardos teismą, kaip pirmosios instancijos teismą, dėl:

184.1. Perkančiojo subjekto sprendimų, kurie neatitinka Įstatymo reikalavimų, panaikinimo ar pakeitimo;

184.2. žalos atlyginimo;

184.3. pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties pripažinimo negaliojančia;

184.4. alternatyvių sankcijų taikymo;

184.5. pirkimo sutarties nutraukimo dėl esminio pirkimo sutarties pažeidimo pripažinimo nepagrįstu.

185. Tiekėjas gali pateikti prašymą teismui dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

186. Tiekėjas, norėdamas iki pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties sudarymo teisme ginčyti Perkančiojo subjekto sprendimus ar veiksmus, pirmiausia raštu (faksu, elektroninėmis priemonėmis arba pasirašytinai per pašto paslaugos teikėją ar kitą tinkamą vežėją) turi pateikti pretenziją Perkančiajam subjektui.

187. Tiekėjas turi teisę pateikti pretenziją Perkančiajam subjektui, pateikti prašymą ar pareikšti ieškinį teismui (išskyrus ieškinį dėl pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties pripažinimo negaliojančia ar ieškinį dėl pirkimo sutarties nutraukimo pripažinimo nepagrįstu):

187.1. per 5 (penkias) darbo dienas nuo Perkančiojo subjekto pranešimo raštu apie jo priimtą sprendimą išsiuntimo tiekėjams dienos, o jeigu šis pranešimas nebuvo siunčiamas elektroninėmis priemonėmis, – per 15 (penkiolika) dienų;

187.2. per 5 (penkias) darbo dienas nuo paskelbimo apie Perkančiojo subjekto priimtą sprendimą dienos, jeigu Įstatyme ar Apraše nėra reikalavimo raštu informuoti tiekėjus apie Perkančiojo subjekto priimtus sprendimus.

188. Jeigu Perkantysis subjektas per nustatytą terminą neišnagrinėja jam pateiktos pretenzijos, tiekėjas turi teisę pateikti prašymą ar pareikšti ieškinį teismui per 15 (penkiolika) dienų nuo tos dienos, kurią Perkantysis subjektas turėjo raštu pranešti apie priimtą sprendimą pretenziją pateikusiam tiekėjui, suinteresuotiems kandidatams ir suinteresuotiems dalyviams.

189. Tiekėjas turi teisę pareikšti ieškinį dėl pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties pripažinimo negaliojančia per 6 (šešis) mėnesius nuo pirkimo sutarties sudarymo dienos.

190. Tiekėjas, manydamas, kad perkantysis subjektas nepagrįstai nutraukė pirkimo sutartį dėl esminio pirkimo sutarties pažeidimo, turi teisę pareikšti ieškinį teismui per 30 (trisdešimt) dienų nuo pirkimo sutarties nutraukimo.

191. Tais atvejais, kai tiekėjui padaryta žala kildinama iš neteisėtų Perkančiojo subjekto veiksmų ar sprendimų, tačiau Įstatyme ar Apraše nenustatyta pareiga Perkančiajam subjektui raštu informuoti tiekėjus arba paskelbti apie jo veiksmus ar sprendimus, taikomi CK nustatyti ieškinio pareiškimo senaties terminai. Ši dalis netaikoma Aprašo 190 p. nustatytu atveju.

192. Perkantysis subjektas privalo nagrinėti tik tas tiekėjų pretenzijas, kurios gautos iki pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties sudarymo dienos ir pateiktos laikantis Aprašo 187 punkte nustatytų terminų. Neprivaloma nagrinėti pretenzijų, teikiamų pakartotinai dėl to paties perkančiojo subjekto priimto sprendimo arba atlikto veiksmo.

193. Perkantysis subjektas, gavęs pretenziją, nedelsdamas sustabdo pirkimo procedūrą tol, kol bus išnagrinėta ši pretenzija ir priimtas sprendimas. Perkantysis subjektas negali sudaryti pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties anksčiau negu po 5 (penkių) darbo dienų nuo rašytinio pranešimo apie jo priimtą sprendimą išsiuntimo pretenziją pateikusiam tiekėjui, suinteresuotiems kandidatams ir suinteresuotiems dalyviams dienos, o jeigu šis pranešimas nebuvo siunčiamas elektroninėmis priemonėmis, – ne anksčiau negu po 15 (penkiolikos) dienų.

194. Perkantysis subjektas privalo išnagrinėti pretenziją, priimti motyvuotą sprendimą ir apie jį, taip pat apie anksčiau praneštų pirkimo procedūros terminų pasikeitimą raštu pranešti pretenziją pateikusiam tiekėjui, suinteresuotiems kandidatams ir suinteresuotiems dalyviams ne vėliau kaip per 6 (šešias) darbo dienas nuo pretenzijos gavimo dienos.

195. Tiekėjas, pateikęs prašymą ar pareiškęs ieškinį teismui, privalo ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas pateikti Perkančiajam subjektui prašymo ar ieškinio kopiją su gavimo teisme įrodymais.

196. Perkantysis subjektas, gavęs tiekėjo prašymo ar ieškinio teismui kopiją, negali sudaryti pirkimo sutarties ar preliminariosios sutarties tol, kol nesibaigė Įstatymo 109 straipsnio 2 dalyje, 111 straipsnio 2 dalies 3 punkte ir 3 dalies 3 punkte nurodyti terminai ir kol Perkantysis subjektas negavo teismo pranešimo apie:

196.1. motyvuotą teismo nutartį, kuria atsisakoma priimti ieškinį;

196.2. motyvuotą teismo nutartį dėl tiekėjo prašymo taikyti laikinąsias apsaugos priemones atmetimo, kai šis prašymas teisme buvo gautas iki ieškinio pareiškimo;

196.3. teismo rezoliuciją priimti ieškinį netaikant laikinųjų apsaugos priemonių.

197. Jeigu dėl tiekėjo prašymo pateikimo ar ieškinio pareiškimo teismui pratęsimi anksčiau tiekėjams pranešti pirkimo procedūrų terminai, apie tai Perkantysis subjektas išsiunčia tiekėjams pranešimus ir nurodo terminų pratęsimo priežastis.

198. Perkantysis subjektas, sužinojęs apie teismo sprendimą dėl tiekėjo prašymo ar ieškinio, ne vėliau kaip per 3 (tris) darbo dienas raštu informuoja suinteresuotus kandidatus ir suinteresuotus dalyvius apie teismo priimtus sprendimus.

199. Tiekėjas, kreipdamasis į teismą dėl žalos atlyginimo, gali reikalauti atlyginti tiesioginius ar netiesioginius nuostolius, kurių atsirado dėl to, kad Perkantysis subjektas nesilaikė

Įstatymo ar Aprašo reikalavimų. Kai tiekėjas reikalauja atlyginti žalą, kuri apima ir tiesioginius, ir netiesioginius nuostolius, teismas tenkina didesnės vertės reikalavimą.

200. Kai reikalaujama atlyginti žalą, kuri yra tokio paties dydžio kaip pasiūlymo parengimo arba dalyvavimo pirkimo procedūroje išlaidos, žalos atlyginimo reikalaujantis tiekėjas turi įrodyti žalos dydį, taip pat tai, kad buvo pažeisti Įstatymo ar Aprašo reikalavimai ir kad dėl šio pažeidimo jis neteko galimybės sudaryti pirkimo sutartį ar preliminariąją sutartį.

201. Perkantysis subjektas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka turi teisę reikalauti atlyginti nuostolius dėl nesažiningai pareikšto nepagrįsto ieškinio arba sąmoningo veikimo prieš teisingą ir greitą bylos išnagrinėjimą ir išsprendimą, taip pat reikalauti, kad ieškovas atlygintų nuostolius, kuriuos jis patyrė dėl ieškovo prašymu taikytų laikinųjų apsaugos priemonių.

XXVII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

202. Perkančiojo subjekto vadovas (-ai) ar jo (-ų) įgalioti asmenys (pirkimo iniciatoriai, komisijos nariai, ekspertai ir kiti pirkimus atliekantys asmenys) už Aprašo pažeidimą atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

203. Pasikeitus imperatyvioms Įstatymo ar kitų teisės aktų, reglamentuojančių viešuosius pirkimus, nuostatoms ir dėl to atsiradus Apraše numatytų sąvokų ar nuostatų neatitikimui aktualios redakcijos imperatyvioms Įstatymo ar kitų teisės aktų nuostatoms, vykdant pirkimus taikomos Įstatymo ar kitų teisės aktų nuostatos, galiojančios pirkimo procedūrų vykdymo metu. Tokiu atveju, Aprašas galioja tiek, kiek jo nuostatos neprieštaruja Įstatymo ar kitų teisės aktų reikalavimams.
